

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 évi előfizetés ... 480 Lei.
 fél évi ... 240 Lei.
 negyed évi ... 120 Lei.
 havonta ... 40 Lei.
 Hirdetések díjazás szerint
 Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Felolvas szerkesztő:
 Károly József.

Szerkesztőség
 Arad, Acsev-palota.
 Kiadóhivatal:
 Balv. Regula Ferdinánd új.
 (József-lóherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat.)
 Sörgyűzeim: Közlöny, Acsev.
 Telefonszám
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.
 Egyszerű ár 2 lei, vasárnap
 3 lei. Buorbatiben 50 banival
 több.

Megbosszulja magát

a túlzásba vitt spekuláció. Az értékek fantasztikus és sokszor a hitetetlen arányokig való felhajtása katasztrófákat idézhet elő és ha bő ségesen hull a pénz az isteni hossz alatt, végzetleges lehet a hirtelen, váratlanul bekövetkező bessz. Előttünk van Budapest, a tőzsdéorítéletben vonagló magyar főváros. Két esztendő óta Budapesten mindenki a tőzsdéből él. A hivatásos tőzsdéseken kívül minden ember érték papirokba fektetett pénzt: a hivatalnok az eladott zongoráért részvényt vásárol, a munkás heti fizetését tőzsdébizományosokra bizza, a hivatalnoktól a miniszteri tanácsosig, mindenki a lapok utolsó oldalát olvassa, a kurzusokat lesi és örül a korona esésének, mert akkor emelkedik a papír. A korona esett, a papírok pedig emelkedtek sokmillás számokig, átértékelés, névérték, tényleges érték, mind közkeletti szavak lettek, milliókról és újabb milliókról beszélt mindenki és gombamódra szaporodtak a bankbizományt iródlák.

Most aztán egyszerre megrázkódott a tőzsde Komor palotája. Megállott a nagy hossz, a rekordhangu tőzsdetügyndökök egymásra néztek, majd elcsendesedtek és a lapok riporterei egymásután írták meg a nagy szenzációkat: 500 millió sikkasztás, egymilliódos bukás, két milliódos sikkasztás. A tekintélyes összegeket elnyelte a bekövetkezett bessz. Komoly és régi bankbizományi cégek bukáltak meg és sikkasztották el ügyfeleik pénzét és egy-egy ilyen bukás maga után ránt egész sereg existenciát. Az aranyirádás tőzsdetermen mintha átsuhanat volna pillanatokra a fegyház hideg nyirkos levegője.

A legutóbbi budapesti tőzsdekrach nem hagyta érintetlenül Aradot és a Bánátot sem. Innét, mint Erdély más városából is, sokan vitték fel fölösleges tőkékkel, hogy „torkoskodjanak” kissé a budapesti tőzsde bőségszarniából. Érzékeny veszteség ért sokakat itt is, de ez még talán nem existenciapuztulás, csak egy kis érvágás, ami arra figyelmeztet az erdélyieket, hogy nyugodtan élvezni csak a komoly munka eredményét le-

het. Az ebből szerzett pénz ebből vész.

A tőzsdecsallások, bukások, tiltott manipulációk, sikkasztások pedig önkéntelenül megállítják a gondolkozó embert: meddig mehet ez így? A napi riportok a szenzációknál egyebet is közölnek, tudni adják a világnak a gyengevalutájú

államok szomorú vergődését és vonaglását.

A pénzfejedelmek pedig gondoskodnak arról, hogy a papírok az égisz ne nőjenek és gunyos fintorral írják ki a Szabadság-téri tőzsdépalota homlokára: aki tőzsdén játszik, gondoljon arra, hogy a hosszra — bessz is következhet.

A fascista-szervezet határozta el Rosenthal meggyilkolását.

(A vizsgálóbíró megállapította a merénylet politikai hátterét. —: Idősebb Zelea Constantin a fogházban.)

Bucurestiből jelentik: A Rosenthal elleni merénylet miatt letartóztatott Bacaloglu ügyében a vizsgálóbíró még mindig tart. A vizsgálóbíró tegnap is kihallgatta a merénylet és az egybegyűlt bizonyíték alapján megcáfolta Bacaloglunak azt az állítását, hogy magánbosszúból támadt Rosenthalra. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a merényletnek politikai háttere van, amennyiben maga

a fascista szervezet határozta el, hogy Rosenthal elteszi láb alól.

A szervezet Bacaloglunak parancsolta meg, hogy a merényletet kövesse el.

Rosenthal állapota még mindig aggodalmat kelte. Röntgenvizsgálatnak vetették alá, de az agysérülés nyomait nem lehetett pontosan megállapítani. Azt hiszik, hogy sebészeti beavatkozásra nem fog sor kerülni, mert a beteg állapota meg fog javulni. A romániai újságírók szindikátusa és a sajtószervezet tegnap közösen ülést tartottak, amelyben megbeszéltek a sajtó ellen intézett merényletet.

Bucurestiből jelentik: Idősebb Zelea Constantin letartóztatását az ügyészség jóváhagyta és ezért a fascista vezér apját is az ügyészség fogházába zárták.

Százmillió dolláros kölcsönt ajánlanak Németországnak.

(Amerikai bankárok akciója. —: Asquith volt angol miniszterelnök elítéli a francia politikát. —: Élelmiszer-zavargások a német városokban.)

Londonból jelentik: Asquith volt angol miniszterelnök ma Perthben egy gyűlésen nagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy a fegyverszünetek megkötése óta még sohasem volt távolabb Európa a gazdasági helyreállítástól, mint ma. A jóvátételek és a szövetséges adósságok rendezése az okatlan ruhr-vidéki kaland miatt végzetesen elhúzódott. Ugy látszik, mondogta, mintha Nagy-Britannia megszünt volna a nagyhatalmakhoz tartozni. Mussolini olasz miniszterelnöknek a nemzetek hierarchiájáról tett kijelentésével kapcsolatban azt mondogta, hogy úgy látszik, hogy a multhoz hasonlóan, a jövőben is külön törvénye lesz az erősnek és külön a gyengének. Felháborítónak tartja, hogy ilyen kije-

lentés tiltakozás és ellentmondás nélkül hangozhatott el, mint amilyet Mussolini tett. A Népszövetség szabályzatait teljes joggal muzeumi üvegszokrénybe lehet zárni, mint az államiértségek telhetetlenségének és az őszinteség hiányának maradandó emléket. Az angol kormány politikája a megalázkodó telhetetlenség politikájának látszik.

Berlinből táviratozzák: Solingen, Wiesbaden és Berlin városokban az élelmiszerhiány miatt zavargások voltak. Az élelmiszerelárusítóhelyeket megrohanták, mire a rendőrség beavatkozott. Számosan könnyebben megsebesültek.

Londonból jelentik: A Daily Express tudósítója beszélgetést folytatott Stresemann kancellár-

ral, aki kijelentette, hogy a pénzügyi reformot minden áron keresztülviszi. A feladat igen nehéz, de meggyőződése, hogy néhány nap múlva már megjelenhet a közforgalomban az új márká. Így háromféle márkája lesz Németországnak: a papírmárka, az aranymárka és az új márká. A kancellár hiszi, hogy az ugynevezett papírmárkát a két utóbbit ki fogja szorítani.

Newyorkból jelentik: A Newyork Herald szerint Winbrun amerikai bankár és még több érdeklőség képviselője a német kormányhoz tervezetet juttattak el a Német országnak nyújtandó 100 millió dolláros kölcsön ügyében. Biztosították 500 millió dollár értékű német magántulajdon lekötését kívánják. Németország utasította washingtoni nagykövetét, hogy a kölcsön ügyében megkezdett tárgyalásokat folytassa.

Ninos fenakadás az adófizetésnél

(Rendet teremtetek az aradi adóhivatalban.)

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny tette szóvá azokat a visszaállapotokat, amelyek az aradi pénzügyigazgatóság II. Kerületi adópénztáránál uralkodtak. Néhány tisztviselő megfeszített erővel sem volt képes déli 12 óráig elintézni az összes befizetésre jelentkezők ügyét. Naponta negyven-ötven fél volt kénytelen eltávozni anélkül, hogy adóját befizethette volna. A pénzügyigazgatóság honorálta megállapításunkat és már tegnap két újabb tisztviselőt osztott be a II. kerületi adóhivatalhoz, egyben pedig elrendelte, hogy déli 1 óráig kell elfogadni befizetéseket. Érdekes és jellemző a közönségre, hogy amint közüdomásra jutott, hogy a késedelmi kamat felszámítását november elsejéig elhalasztották, ismét megcsappant az érdeklődés az adófizetések iránt. Ez a körülmény azt fogja előidézni, hogy október utolsó napjaiban újra nagy torlás fog keletkezni. Mindenki az utolsó napra halasztja adótartozásának rendezését és ez azzal a következménnyel fog járni, hogy el-sejéig nem jutnak sokan a pénztárhoz és a kilenc százalékos késedelmi kamatot meg kell fizetniük.

Az arad-szegedi vasutvonal megnyitása

(Koromzay Frigyes Acsev. vezérigazgató nyilatkozata.)

A Közlöny tegnapi számában megírta, hogy tervbevétték az Acsev. arad-szegedi vonalának oly módon való megnyitását, hogy a Szegedről induló Acsev. szerelvény egészen Pécskáig közlekedne. Az újítás következményeképpen a határt Pécskánál is át lehetne lépni és a Szegedre, valamint a Duna-Tisza közének környékére utazók rövidebben elérhetnék céljukat. Ezenkívül megkönnyítené annak a vidéknek Románia felé való áruszállítását és viszont. A Közlöny munkatársa ma felkereste Koromzay Frigyes Acsev. vezérigazgatóját, aki tegnap este érkezett haza Csehszlovákiából, ahol magánügyben tartózkodott. A vezérigazgató a következőket jelentette ki munkatársunknak:

— Az arad-szegedi közvetlen vasutösszeköttetés ügye nem mai keletű dolog. Már két évvel ezelőtt kezdett tárgyalásokat a részvénytársaság ebben az ügyben a Kormányval, de akkor nem értünk el eredményt és azóta nem folytattuk a tárgyalásokat. A trianoni békeszerződés értelmében ugyanis ez a dolog a román és a magyar kormányok közvetlen tárgyalásai alá tartozik és ezért a részvénytársaság részéről a magyar kormányval senki sem folytatott tárgyalásokat, mert az úgy sem vezethetett volna eredményre. Ezt a fontos kérdést csak a két érdekelt kormány és a társaság együttesen állapíthatja meg. Nem tartom lehetetlennek, hogy Bethlen magyar miniszterelnök gonfi tárgyalásai során, amely alkalommal, mint a lapokból értesültem, a román megbízottal is folytatott megbeszéléseket, valószínű hogy ilyen természetű dolgokat is érintett lehet, hogy ebből a forrásból keletkezett az arad-szegedi

vonal megnyitásának híre, mert erről mi konkrét formában még semmit sem tudunk.

A német sajtó haldoklása

(A halálba menekült egy 62 éves főszerkesztő.)

Berlinből táviratozzák: A német pénzügyi katasztrófia egyéni és nemzeti szerencsétlenségei között is messzire kimagaslik az a megrendítő sors, amely a német újságokat, a német sajtót fenyegeti, a maga összeségében. Tudvalevőleg a német sajtó egyike volt a világ legerőteljesebb, legművészebb és leggazdagabb kulturális hatalmának. A német sajtó, amely hősiessé küzdött a megélhetés rettentő nehézségeivel, mint a német nép egyéni közt is annyian, megfőrt az emberfeletti küzdelemben, amelyet az árak viharzó áradatával kellett vívnia. A német sajtó ma haldoklik. Régi, tekintélyes lapok egymásután dölnék ki a sorból. Ma Danzigban, tegnap Heidelbergben, holnap Lipszében jelenik meg szomorúan nagy betűkkel valamelyik régi, erős, nagy lap címe alatt a rövid, drámai hangú bejelentés, amellyel a lap elbúcsúzik publikumától és elmondja megszűnése okait. Mint egy örök refrén, úgy hangzik mindegyiken: árak, küzdelem, erőpróba, árak, drágaság, elviselhetetlen drágaság... S mintegy megható megkoronázása, mintegy szivetrázó szimbóluma mindezeknek a nagy laptragédiáknak: az egyik nagy német lap közli a Landauer Anzei-

ger megpróbáltatásokban megfőrt, éhség elől halálba menekülő, 62 éves főszerkesztőjének és feleségének, egy kiváló művésznőnek búcsúlevelét egyetlen fiukhoz. — Igen, az éhség elől menekült halálba az agg lapszerkesztő a feleségével, egy munkában elrongált, szép élet után és ez az önkéntes halál jellemző az egész német sajtó mai sorsának. Németországban, mely a szenvedések izzó pokla lett, mindennap elmúlik egy-egy újság. Micsoda rettenetes szerencsétlenség ez a szerencsétlenségek özönében! Nehéz lenne kimutatni, a francia politika végeredménye-e ez a sajtóhaldoklás, vagy a német kormány rövidlátása. De bizonyos, hogy ez utóbbi talán elsősorban. Mert minden kormányoknak tudnia kell, hogy ahogyan a haldokló sorába berogy halottan a nemzetek hangja, a sajtó is, ott nem következhet többé más, csak a sir csöndje.

Újabb utlevélakadályok.

(Nem engedik be Magyarországra a több személyes utlevéllel utazókat.)

(Saját tudósítónktól.) Szerdán kellemetlen meglepetés érte a magyar határon azon romániai utasokat, akik olyan utlevéllel akartak átkelni, amelyben rajtuk kívül más személyek (családtagok) is szerepeltek. Csak az esetben engedték be az utasokat az ország belsőjébe, ha valamennyien együtt utaznak az utlevélben szereplő személyek.

Nem használt semmi érvelés és sürgősségi okra való hivatkozás, a magyar határrendőrség szigorúan ragaszkodott a belügymi-

niszter legfrissebb rendelkezéséhez, mely úgy szól, hogy *külföldi utlevéllel utazók a határon visszatartandók, ha utlevelük több személyre szól és az utlevéllel csak egyedül utaznak.*

Az utasok kénytelenek voltak visszatérni. A magyar belügyminiszter rendelkezésének végrehajtása most itt azt a helyzetet teremtette, hogy azok a családtagok, akik eddig közös utlevellet használtak, kénytelenek külön-külön utlevellet váltani.

Lelkiismeretlen soffőr.

(Aradi autó halálos gázolása Nagyváradon.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrséghez ma délelőtt távirati megkeresés érkezett az oradeamarei (nagyvárad) rendőrségtől, amelyben egy aradi soffőr letartóztatását kéri. Nagyváradon ugyanis a napokban egy auto mobil halálra gázolta Borbély Gábor ottani iparost. Az automobil megmenekedett gyorsasággal száguldott végig Nagyvárad legforgalmasabb utcáin és a szerencsétlen embert az ut közepén elütötte. A soffőr látta a szerencsétlenséget és ahelyett, hogy megállította volna az autóbilt, eszeveszett gyorsasággal száguldott el a színhelyről.

Borbély Gábor ott maradt az ut közepén összezúzott koponyával, holtan. Mielőtt a rendőrség értesítette volna a vámokat a lelkiismeretlen soffőr elrobogott Arad felé. A nyomozás kiderítette hogy a szerencsétlenséget egy aradi autó idézte elő. Az aradi rendőrségnek sikerült letartóztatni a soffőr barátját, aki a szerencsétlenség idején szintén az automobilon ült. A soffőr kézrekerítésére megtették a kellő intézkedéseket.

A Cyprut-familia.

(Berlin levelezőnkől.) Még nem is olyan régen történt, hogy forgalomba került berlini pénzügyi körökben Cyprut Fülöpnek, egy fölötté szerencséskezű nagy spekulánsnak a neve. Legutóbb ő volt az, aki egy nagystilű, meglepő tőzsdei hadjárattal megszerezte Stinnes számára Berlin egyik legszuverénabb, legmegközelíthetlenebb bankházának, a Berliner Handelsgesellschaftnak jelentős tömegű részvénytárcsáját. Karl Fürstenberg, a Berliner Handelsgesellschaft elnök-gazdátja s egyben a berlini társaságnak ismert szellemes s nem közönséges humoru tagja még nemrégiben fölényesen jelentette ki egy kisebb társaságban, hogy az ő sarkövén egykor a következő nagyjelentőségű szavak fognak állani: „Itt nyugszik egy ember, az egyetlen, aki nem állott soha üzleti összeköttetésben Stinnes-sel.” Képzelték ezután Fürstenbergnek a megrökönyödése, amikor legutóbb egy reggel tudomására jutott, hogy bankháza részvényeinek 35 százaléka máris Stinnes tulajdonába ment át. És könnyen elképzelhető a Handelsgeellschaft elnökigazgatójának lelki állapota, amikor egyszer csak beállított a zárkózott, előkelő bankházba Stinnes Hugó, mint a

részvények csaknem fele mennyiségének a tulajdonosa. Ámbár a berlini pénzügyi körökben akárhányan meg vannak róla győződve, hogy végül is Fürstenberg lesz az, aki triumfálni fog Stinnes fölött, mindazonáltal ezek sem tagadják, hogy meglehetősen kellemetlen álmokat szerez mostanában a Handelsgesellschaft elnökigazgatója számára Stinnesnek föltétlenül respektábilis részvénytárcsája s tán olykor kísérteni fogja őt álmaiban Cyprutnak, ennek a mindenképpen nagystilű börzehadvezérnek alakja, aki — mint említettük — ily meglepő módon végre tudta hajtani ezt a jelentőségteljes tranzakciót.

Egyébként ez a nagyszabású s nagystilű tőzsdei manőver csak még jobban ráterelte a pénzügyi körök figyelmét a szinte legendás Cyprut alakjára s mind gyakrabban fölmerült az a kérdés, hogy tulajdonképpen honnan csöppent ez a rejtélyes, keleties nevű férfi a német gazdasági élet kellős közepébe.

A Cyprutok tulajdonképpen egy keleti pénzes familia. Spanyol szefárd zsidók, akik utóbb Romániában ütötték föl szállásukat. A család feje Cyprut Jacques, akinek régebben kisebb jelentőségű fémárugyára volt ezenfölül szívesen bocsátkozott kisebb-nagyobb vállalkozásokba. —

Cyprut Jacquesnak három fia van: Emil, Fülöp és Marcel. Ezek részben atyjuk támogatásával még a háború előtt Bucurestben banküzletet alapítottak, melynek forgalma a háború kitöréseig meglehetősen szerény keretek között mozgott. A németeknek Romániába való bevonulása hozta meg tulajdonképpen a fiatal Cyprutok számára a kőműrtúra kezdetét. Az egyik Cyprut-fiú és pedig Fülöp nevű, előbb török katonaképpen a német hadsereg kötelékében „harcolt” hogy rövidesen Németország és Románia között futárképpen szerepelhessen. Németországban a háború idején meglehetősen nagy számban cirkuláltak olyan román papírok, amelyek a bucaresti piacon igen előnyösen voltak értékesíthetők. Ezenfölül pedig a kellő időben és helyen eszközölt aranyvásárlások is igen alkalmasak voltak ahhoz, hogy a Cyprut-fiúk figyelmét fölkeltsék. A Cyprut-fiúk közül az Emil nevű, két évvel ezelőtt Bécsben telepedett le s elszánt tőzsdespekuláció révén rövidesen igen nagy vagyona tett szert s hamarosan a turfnak is egyik legismertebb személyiségévé nőtte ki magát.

Maga Cyprut Fülöp pedig egy szép napon elhatározta, hogy működésének színterét Párisba teszi át, miután a román hatóságok

észrevehetően nem találták túlságosan szimpátikusnak a német megszállás ideje alatt folytatott tevékenységét. A harmadik testvér, Marcel, Bukarestben maradt vissza. A Párisba szakadt fiatal Cyprutnak valutaspekulációi nem igen hozták meg a várt eredményt, mire múlt év szeptemberében hirtelen Berlinbe tűnt föl, mint a Keletről Berlinbe tendáló spekulánsok csapatának előfutárja. A berlini tőzsdéspekulációk már jól ütöttek ki, úgy, hogy hamarosan eleget tehetett párisi kötelezettségeinek is. — Egyébként Cyprut Fülöp a nemrégiben elhunyt, ismert tőzsdebizományosnak, Herzfeldnek a nyomdokaiba lépett, akinek tőzsdéspekulációi adták meg tudvalevőleg az első döntő lépéseket a berlini tőzsdén később kifejlődő hozsomozgalmak számára.

Mindenesetre meg kell állapítani, hogy a Cyprutok legújabbán már csaknem mitológikus dicsőséghez jutottak pénzügyi tevékenységeik során. A vagyonuk állítólag már jóval meghaladja a legnagyobb német vagyont is. A Cyprutok banküzlete még mindig főnáll Bucurestben és pedig Cyprut és Semak néven. A pénzügyvilág bizonytalán még sokat fog hallani a zengő nevű Cyprutok bosszorkányos ügyességü és nagystilű tevékenységeikről.

BUDAPESTI KÉPEK.

(Kis imbisz.)

Régi barátommal találkoztam a Kigyó-téren. Az első pillanatban megállapítottam, hogy nemtalálkozásunk időközében gesztenye haja gyönyörű szőke lett, szemét érdekesen mély árnyékolást nyertek a Remény crayontól, s könyvnyű nyári ruhája volt az egyetlen, mely pillanatosan megcsalt. Nem tudtam ugyanis határozottan megállapítani, hogy cényleg rajta van-e, vagy csak oda képzeltem.

Régi barátom feltünő örömmel üdvözölt, hangja azonban némi bágyadsággal utasította vissza a múltat emlékeztető fegezést. Régi barátom örögrófnó lett! — állapítottam meg magamban.

— Hogy megy a sorsa kedves barátom? — kérdezte oly finoman, mint egy XVII. századbeli velencei pohár csengése. Tudja, hogy én férjhez mentem?

- Ne jesszen!
- De már válnék is.
- Enyhítő körülmény

— Az uram családja milliárdos és nem akartak befogadni, mert valamikor táncosnó voltam. Pukkadjanak meg! Ugyse vehe-tem semmi hasznát az ő nagyra-tartott családjának!

- És most?
- Mast grófi társaságba járok.

- Mit volt táncosnó?
- Hová gondol! Mint ikszipszi lomi ikszipszilomné!

— Szóval semmi előnyét nem tapasztalja az ura családjának.

— Abszolúte semmit. De megmutatom nekik. Olyan társaságom van, ahová ők térdre csuszva se juthatnak be. Tegnap bemutat-tak Z grófnőnek, s holnaputánra meg vagyok hívva R grófékhöz.

- És jól érzi magát?
- Nagyszerűen. A múltkor egész délután fizikáról, történelemről és geológiáról beszélgettünk.
- Tünek?

— Na hallja, nekem is van egy elemim, s az a *...*, hogy az ember okosan tudjon hallgatni.

És régi barátom folytatta kedvesen, elragadóan, hogy örömmel volt hallgatni. Közben mentünk, mendégeltünk embernemjártá zeg zugos utcákon. Régi barátom halkán belémkarolt, s némi hirtelen hallgatás után felémfordult:

— Hanem azért tudod... egyszer kimegyünk Isudára, jó? Oda nem járnak a grófnók s csapunk egy nagyszerű murit. Akarod?

Ennek két hete. Tegnap egyik barátommal a Renaissancebe vetődöttünk. Nagy és elegáns közönség, ismert mágnás arcok. Sikertük felfedeznem köztük régi barátomat is. Barátom sóvár szemmel nézi őket, egyszerre megszólal:

— Látod öreg, a született arisztokraciát nem lehet utánozni. Az a vérben van és minden kis mozdulatban. Látod azt a szokét — és régi barátomra mutat — ha nem is lenne ebben a társaságban, akkor is tudnám, hogy közülük való.

Igazi kék vér. Szinte mondhatnám, hogy típus.

Barátom diadalmasan nézett s én elgondolkoztam. Elgondolkoztam és rendeltem egy kis imbiszt. Dupla vajjal.

Darvas Lajos.

Nagyarányu lopások a temesvári pályaudvaron.

(Nyolc tagu fosztogatóbandát fogtak el Temesváron.)

(Saját tudósítónktól.) A temesvári vasúti rendőrség főnöke Anghelescu kommisszárius és Moga detektiv ma nagyarányu bűrlopásoknak jöttek nyomára. Egy vaggont tértek föl a fosztogatók, amely a temesvári vasúti állomáson vesztegelt és ma kellett volna rendelkezési helyére továbbítani. A nyomozás kiderítette, hogy Zsizsik Mihály, a kocsirendező főnöke volt a felbujtó, aki Zsizsik Antal, Zsizsik János, Zsizsik József, Péter Antal, Jó János, Nyisztor Ferenc és Kiss Mihály segítségével fosztotta ki a bört tartalmazó vaggont. Zsizsik Mihály egy liter pálinkát fizetett Kiss Mihálynak, hogy hozza ki a vaggomból a bört, amelyről a lakatot ő már eltávolította. Kiss

Mihály ki is szedte a vaggomból rendre a bört és a kerítéshez vitte, hogy azon keresztül kidobálja a kosztársainak. Éppen akkor, amikor a kerítéshez érkezett érték oda Dragoi János és Stoia Ghilezan rendőrök, akik inspekciós körutjukat végezték. A rendőrök Albu Antalt éjjeli őrségével lefogták az egész fosztogató társaságot és bekísérték őket a rendőrségre. A vasúti rendőrség most annak kiderítése céljából folytatja a nyomozást, hogy mióta folytatja a fosztogató társaság tüzelt, mert változintúnek tartják, hogy a temesvári pályaudvaron évek óta tartó nagyarányu fosztogatókat a most elfogott szervezett banda követte el.

Uj magyar trónkövetelő.

(Amerikai ifju, aki magyar király szeretne lenni. :: A visszajáró Mayerling. :: Rudolf jelentkezik...)

Budapestről jelentik: Egyelőre nem arról a Rudolfról van szó, a kinek halála rejtélyét hiába tisztázzák egész könyvtárra menő me moárok, azért mégis halálatlan Detréje marad a magyar néphitnek. Alföldi tanyák falán egy rá-mában van a képe a kormányzóval, a turini Kossuth Lajoséval és a halálosan csöndes pusztai éjszákában szóba is ereszkedik egymással a kékszemű, fiatal osztrák katonatiszt és a galambfőhár ag-gastyán. Egyelőre azonban nem a legendás királyfi jelentkezik, akiknek különben is Rudolf a hiteles magyar neve, hanem — mint amerikai magyar lapokban olvassuk — az unokája.

Rudolf Vecseru Hayne a neve annak a könnyelmű ifju amerikai polgárnak, aki magyar király szeretne lenni, holott senki se kényszeríti erre a nehéz pályára. — Ugyan tulajdonképp nem is ő követeli a trónt, hanem a mamája, Alma Vecsera Hayne asszony. — Ez urnő azt mondja magáról, hogy ő Rudolf trónörökösnek a törvénytelen leánya, aki a bübajos mayerlingi napoknak köszönheti létét. Előkelő atyafisága Itthon neveltette, még pedig koronás nagyszülői tudtával, de aztán mindenféle intrikák kiüldözték a kettős hazából. Husz évvel ezelőtt költözött át Amerikába, amelynek demokrata levegőjét nem könnyen szokta meg, de végre is kénytelen volt megbarátkozni a jenkli fér-

fiakkal. Férjhez is ment bizonyos Georg Osborne Hayne nevű gyáros-hoz s ezt ajándékozta meg 1907-ben egy fiucskával, akit nagyapjáról Rudolfnak kereszteltek.

Hogy miféle ember volt Mr. G. O. Hayne, petroleum-király-e, vagy sertés-nagyfejedelem, az nem igen tűnik ki az amerikai közleményből, az már inkább, hogy miféle asszony volt Mrs. Alma. — Hogy szép lehetett annakidején, az abból sejtethető, hogy már több éves asszony korában sikerült egy belebolondítani magába egy milliárdos suhancot, hogy a gyereket rendőri segítséggel is alig tudta kiszabadítani az apja a majd nem-királyleány rózsás körmei kö-zül. Alma asszony aztán valahogy kimagyarázkodott az urának, úgy, hogy az vissza is vette, ellenben éppen a háboru kitörésekor otthagya a neworleansi hotelben a kis Rudival, sőt egy 600 dolláros kifizetetlen számlával. Azóta az asszony nem is látta a gonosz jenkít, mert átjött Európába, a háboru első felében Párisban és Londonban éledgett, állítólag miniatűrök festéséből, s természetesen a maga hatáskörében hazájának is igyekezett szolgálatokat tenni. Ezeknek a szolgálatoknak sikerét nem igen tapasztaltuk, de nyilván ő sem, mert már a háboru vége előtt visszatért Newyorkba s ottan készülődik most a fiával együtt — haza.

— Nekem kétségtelen jogom van a magyar és osztrák koronához, amelyet fiam részére fogok követelni — jelentette ki Hayne ur volt neje a newyorki riporternek. — Igényemről én soha nem mondtam le és nem is fogok lemondani. A magyarokat ugyan még nem ismerem, de azt tudom rólok, hogy lovagias nemzet s imádott Rudolfja vérét nem fogja cserben hagyni. Ausztria ugyan egyelőre köztársaság, s a bitoló demokrácia igáját nyögt, de biztos tudomás van róla, hogy nincs messze az az idő, mikor diadallal vonulhatok be apai örökömbé.

Hogy ezt miképpen akarja esz közölni Alma Vecsera Hayne urnő, azt nem árulja el, hiszen az asszonyok titkot is tudnak tartani, ha az rájuk vonatkozik. Azt hisszük azonban, ez a többi trónigénylőket nem hozza zavarba, s talán meg is bocsátanak az amerikai dómának, aki koronát követel, ami végre is különb fejdész a legfantasztikusabb kálapnál is.

Különös házasságtörés.

(Aki megszöktette az anyósát és sógor-nőjét.)

Ujvidékről jelentik: A bánácsi Debeljacska községet egy érdekes szerelmi história tartja izgalomban. A szerelmi történetnek a hőse M. I. földbirtokos, aki két évvel ezelőtt nősült és nősítése óta feleségének családjával együtt lakik. A szoros együttélés alkati a fiatal házaspárnak a boldogsága tönkrement és állandóan súlyos veszekedések voltak a férj és feleség és a fiatal asszony és az anyja között. M. I.-né ugyanis keltékeny természetű volt és azzal gyanusította férjét, hogy meg nem engedett viszonyt tart fenn az anyósával és a sógornőjével. — A botrányok mindjobban elharapóztak és gyakran a szomszédoknak kellett rendet teremteniök a veszekedő házaspár között, végül egy oldották meg a kérdést, hogy M. I.-nének az anyja és tizenkilenc éves nővére a szomszédos faluba költöztek át, ahol maguk gazdálkodtak.

Már ugy látszott, hogy a családi béke a fiatal birtokos házában helyreállott, amikor az elmúlt héten bucsúvétel nélkül elutazott Debeljacsáról és azóta nem került elő. A felesége gyanút fogott és elutazott az anyjához, hogy megtudja azt, hogy nincs-e ott a férje. A cselédség azután közölte vele, hogy M. I. tényleg ott volt és úgy az anyósát, mint a sógornőjét magával vitte Budapestre. Kiderült az, hogy ingatlanok egy részét eladta és már hónapokkal ezelőtt gondoskodott arról, hogy az anyósának és a sógornőjének utteleve legyen. Az elhagyott asszony most megindítja férje ellen a vá-lópört.

Nem adnak ki italmérési engedélyeket.

(Az egységesítés miatt szünetel az engedélyezés.)

((Saját tudósítónktól.) Az italmérési engedélyek kiadása körül a legújabb gyakorlat igyekezett a regáti rendszer szokásait harmóniába hozni az Erdélyben divó gyakorlattal. Azonban kiderült, hogy az egyik rendszer alátámasztása, avagy kiegészítése a másik szokásaival nem felel meg a forgalom okozta szükségességnek. — Mint beavatott pénzügyi helyről értesülünk az aradi pénzügyigazgatósághoz tegnapelőtt érkezett le a pénzügyminiszteriumból egy rendelet, amelynek értelmében a mai naptól kezdve a pénzügyigazgatóságnak *be kell szüntetni az italmérési engedélyek kiadását*, azaz nem lehet senkinek sem már eddig beadott italmérési engedélyt kedvezően elintézni.

Munkatársunk megérdeklődte, hogy mi az oka az italmérési engedélyek beszüntetésének. Azt a felvilágosítást nyertük, hogy most van egységesítés alatt a regáti és erdélyi italmérési engedély kiadására vonatkozó eljárás s éppen ezért vált szükségessé az engedélyek kiadásának az új rendelkezések életbeléptetéséig való beszüntetése. Mikor a fenti rendelkezést az érdekeltek tudomására hoztuk, egyben figyelmeztettük mindenkit, hogy tartózkodjék minden felesleges pénzkidasztástól, mert egelőre nem lehet italmérési engedélyt kapni.

Nagy tűz Budapesten.

(Leégett a Concordia-malom anyagraktára.)

Budapestről jelentik: Hatalmas arányú tűz keletkezett ma éjjel Budapesten. Éjjel félegykor kigyulladt a Concordia malom anyagraktára és teljesen leégett. A tűzvész által okozott kárt megközelítőleg sem lehet megállapítani, de bizonyos, hogy több milliárd érték pusztult el. A tűz rendkívüli arányokat öltött. A lángok árcsaptak a szomszéd épületekre és javítászerű szikrazáport árasztottak úgy, hogy a földön bokamagassáig emelkedett a zsarátok. A tűz terjedésének lehetőségeit fokozta az a szerencsétlenség, hogy a malomok közül egyedül a Concordia-malomnak nincsen modern tűzoltó felszerelése.

Budapestről táviratozzák: A Concordia malom tüzet kora reggel eloltották. A háromemeletes anyagraktár teljesen leégett. Az óriási károk még nem becsülhetők fel, mert eddig nem állapították meg, hogy az épületben milyen értékek pusztultak el. A tűz okának kiderítése céljából a vizsgálat folyik. Nincs kizárva, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

Budapestről táviratozzák: A Concordia gőzmalom tüzkárárt 2 és fél milliárdra becsülik.

Sorsjegyet vegyenek . . .

Színhely: az aradi korzó „a Minorita templom előtt, szóval a város legforgalmasabb része. Idő: reggeltől estig. Szereplők: járókelők, béméskodók, szerencsekeresők, gyermekek, cselédek, katonák őrmestertől lefelé, néha fölfelé is. A főszereplő egy rekedthangu fiatal ember, aki megállás nélkül ordítja az emberek fölébe:

— Sorsjegyet vegyenek uraim és hölgyeim, sorsjegyet! Csak itt lehet nyerni. Két lei egy sorsjegy.

Az urak és hölgyek megállnak egy pillanatra, kissé mosolyognak, majd benyúlnak zsebükbe, kiválasszák a legrosszabb kettőest és kapnak cserébe egy barna leragasztott borítékot. Felbontják a borítékot és nem kell kétségbeesniük, ha nem értik meg a borítékban levő kis cédula tartalmát: mindig akad önkéntes vállalkozó, aki kész örömmel magyarázza meg a tudatlannak, hogy sorsjegye nem nyert. Az urak és hölgyek megköcköztenek még egy kettőest, majd még egyet, később arra a tapasztalatra jutnak, hogy a megpróbálás nem is került többé 50—80—100 leinél. Egy vigaszuk azonban mégis van: díjlanul világosítják fel őket arról, hogy nem nyertek semmit. Akadt olyan vállalkozó szellemű ember, aki kétszáz darab barna borítékot vásárolt és sikerült is nyernie egy sorsjeggyel husz leit.

A rekedthangu előtt az eldobott borítékokból már valóságos papírhegy tornyosul, ez azonban nem zavarja őt abban, hogy az emberek fölébe ne fuvaldossa:

— Sorsjegyet, uraim, sorsjegyet! 20, 100, 500 és 1000 leies nyerevények. Próbálja ki szerencsés-jét! Ma délelőtt aztán kihúzták a főnyereményt. Ezer leit. Egy teljesen idegen ember unott egykedvűséggel vásárolt két leiert egy sorsjegyet. Unottan bontotta fel és unottan konstátálta, hogy ezer leit nyert. Unottan is távozott. Akadtak ugyan kétkedők — hisz ilyenek mindennél vannak — akik azt állították, hogy a déli záróra után látták a szerencsés nyerőt a rekedthanguval együtt sétálni. Kart karba öltve sétáltak. A hitetlenek azt is állították, hogy a szerencsés ember visszaadta szerencsésjét a sorsjegyesnek. Az ezer lei csak csalétek. Hogy mi igaz ebből, nem lehet tudni, a hitetlenek sohasem hisznek . . .

Tény az, hogy az ezerleies nyeres felvillanyozó hatással volt az urakra és hölgyekre, akik valósággal megröghanták a sorsjegyes barna borítékokért. Pénzt nem nyertek, de tapasztalatokat annál inkább. Csodálatos, hogy az 500 és 1000 leies nyereményeket mind soha nem látott idegenek nyerték. Aradiak nagyritkán nyertek csak 20 leiket. Vajon tényleg olyan lehetetlen az, amit a hitetlenek állítanak? (h. s.)

Elfogták az áltengerész szélhámost.

(A A kórházakban is végiginspiciálta Temesváron.)

(Saját tudósítónktól.) Temesváron, mint megirtuk, néhány nappal ezelőtt feltűnt egy magát *Marinescunak* nevező tengerésztiszt, aki kijelentette, hogy mint mérnök a királyi udvarban teljesít szolgálatot és Temesvárra a királyi család fogadtatásának előkészítése céljából jött. Erről a rendőrprefektus utján egy táviratot alkart feladatni a kabinetirodának. A távirat gyamus volta miatt nyomozást indítottak a tengerésztiszt kilétének megállapítása végett és csakhamar kiderült, hogy a tiszt a hadirokkantak céljaira különböző vállalatoknál gyűjtött és eltűnt Temesvárról.

Ma arról értesülünk, hogy az áltengerésztisztet Kolozsvár mellett egy községben a csendörök le-

tartóztatták. A csendörök az okmányainak megvizsgálásánál megállapította, hogy valamennyi szabályszerűen van kiállítva.

Temesváron a kórházakat is végiginspiciálta az áltengerészt, mint a királyi udvar kiküldöttje és lebecsülően nyilatkozott a talált állapotokról. Jegyzőkönyvet vett fel a tapasztaltakról, majd zsebéből kihuzott egy elsőosztályú vasuti szabadjegyből, arról egy jegyet letépett és odaadta a kórházigazgatónak, hogy jelentését személyesen vigye el Bucurestibe. Ez az elutasítás azonban elmaradt, mert időközben kiderült a szélhámosság. Az eddigi megállapítások szerint temesvári gyűjtésével mindössze néhány ezer leit szedett össze.

Sport.

Aradi snort.

Az országos ebkiállítás megnyitása.

A Kellemes, napsütéses őszi vasárnap — október 14 — az ebtenyésztők nagy napja. Ma reggel 10 órakor nyitják meg az ebkiállítás, amelyen a benevezett ebek száma a 100-at meghaladja. Minden fajtából, a tiszta tenyésztésű ebek kerülnek bemutatásra s a hernáthegyi nagy kutyáktól a kis luxus ebekig minden faj van képviselve. Milyen pompás kép! A kiváló vadászebek, a sportemberek hű és okos kísérői, nyugalommal várják az európai hírnevű szakértő: dr. Graur Viktor elé való vezetést, aki a német juhász (endőségi, egészségügyi) ebeket is bírálja. A másik ringen pedig Kovács Sándor, a nemzetközileg elismert szaktokintély bírálja a foxterriereket s a luxus ebeket.

De a legérdekesebb talán a nagyközönség számára a délutáni róka-foxterrier küzdelem, amely délután fél 3-kor veszi kezdetét, ahol majd megvívják, hogy vajon a rókaék lesznek ravaszabbak, vagy a foxterrierek ügyesebbek. A véres harcot ígérő foxterrierek jutalmazására külön igen szép díjak vannak felajánlva. Tízemeletértékes tiszteletdíj, dísztárgy, sport felszerelés küldetett be, küztük kiutó a prefectura két, valamint Aradváros egy értékes tiszteletdíja. Igen értékes a klub, valamint a többi testvér sportegyesület, s a sportbarátok tiszteletdíja is.

— Gloria-CFR.—AMTE. Bajnoki mérkőzés ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Gloria-CFR pályán. Előzőleg old-boys athlétikai verseny; d. e. 8 órakor az I. és II. csapatok játszanak.

— ATE.—AAC. Bajnoki football-mérkőzés vasárnap, i. hó 14-én d. u. 4 órakor az AAC. Str. Teodor Serb (Török Gábor utcai) sporttelepén. Az ATE. legutóbb kijátszott szép

formája és az AAC. a katonaságtól hazatért játékosokkal felfrissített csapata, nívós küzdelmet ígér. — Előzőleg d. u. 2 órakor Transilvania—AAC. II. bemutató barátságos mérkőzés.

Temesvári sport.

Bajnoki mérkőzések.

Kinizsi—TMTE I. o. bajnoki. Bíró dr. Haas. Kinizsi p. Ha a papírforma nem csal és a TMTE. ugyanolyan küzdőképes és szívós játékot produkál, mint a múlt héten az Unirea-val szemben, akkor a Kinizsinek sokkal többet kell tudni, mint Lugojon. A két csapat jelenlegi formája alapján a mérkőzés teljesen nyílt s a szerencsésebb csapat fog győzni minimális góldifferenciával. Előzőleg a B. csapatok, délután az ifjusági csapatok mérkőznek.

III. kerületi F. Club—Patria II. o. bajnoki. Bíró: Szedricsek (Kinizsi) TMTE. pálya. A III. kerület két gólarányú győzelmét várunk. Előzőleg III. ker. B. Patria B. játszanak. Szeszgyár—Columbia III. o. bajnoki. Bíró: Grószdi (Kadima) Patria pálya. Banatul—Gyapintar Gyapintar pálya. Bíró: Schunk. III. o. bajnoki.

Vidéki bajnokság. FTC.—Orsovai AC. Lugoj alküületi bajnokság. Bíró: Iritz. Recas—Caransebes lugoj alküületi bajnokság. Bíró: Schuster Ottó.

Barátságos mérkőzések. TAC.—Kadima Patria pálya. Bíró: Kardos. Unirea—Sportiva Resica. Bíró: Rausch. Chisoda—Sparta B. Chisodan. Bíró: Révész Vilmos

Másfeloldali érőhirdetést olvashat az Aradi Közöny mai számában!

Főherceg egy iparvállalat élén

Budapestről jelentik: Dr. József Ferenc főherceget a Fischer-féle kerámiai gyár részvénytársaság igazgatósága tóvárosi Fischer Emil elnöklésével megtartott ülésén a vállalat elnökévé választotta meg. A főherceg csak azzal a feltétellel vállalta az elnöki tisztséget, hogy miután évek óta foglalkozik kémiával s kerámiával, a gyár üzemének irányításában is aktív részt kíván venni.

Szamuely hagyatéka.

(Pért indították a vörös köbér visszamaradt vagyonára.)

Budapestről táviratozzák: A magyarországi proletárdiktatura idején a Sopron megyében levő Kapuvár községben kötött az ellenforradalom, mire Szamuely Tibor megjelent a község állomásán halálvonatával. Szamuely a község főterén lát polgárt kivégeztetett és a községre 703.000 korona készpénz, 200 szarvasmarha és 200 sertés hadisarcot vetett ki. A hadisarcot akkor természetesen a község megfizette, de most pert indított Szamuely Tibor és Szamuely László hagyatéka, aki szintén jelen volt a kivégzéseknél és a hadisarc kivetésénél Szamuely Tibor hagyatékát a wiener-neustadti járásbírósnál kezelik, amely: 138.000 korona, három darab 50 dolláros, 360 svájci frank, 13 angol font készpénz, két darab arany kézlögmöb, egy ötödik karátos briliáns, egy nagy karkötő óra értékekből és ruhanevelékekből áll. Szamuely László hagyatékát is idegen valuták, aranyak és ékszerek képezik, amelyeket a Hitelbank páncélszekrényében őriznek. Ezeket kívül ugyancsak Szamuely Tibor hagyatéka-képpen van a bank trezorjaiban több nagyértékű arany és ezüst-nemű és 43 darab szinezüst gömb, amelyek diszmagyar rufiakról származnak. A mai tárgyalást a budapesti törvényszék elnapolta, hogy állapítsák meg az egyik örökösnek, Szamuely Margitnak a tartózkodási helyét.

Tartásdíj — a férjnek.

(Az asszony tartás elkeresésképtelen férjét.)

Newyorkból jelentik: Az amerikai Los Angelesban egy asszony elkergette a férjét. Az asszony egy bankban dolgozik, heti százötven dollár a fizetése, a férj már nem tud keresni semmit, mert elbetegedett, nem védekezhetett a kidobás ellen se. A válóper bíróság elé került. A bíróság megállapította, hogy a férj java életidejét a feleségével élte le s egész idő alatt keresett, míg a felesége keresete jóval kisebb volt. A bíróság tehát úgy ítélte, hogy a házasságok egész életre, jó és ba l sorsra, egészség és betegség állapotára egyaránt kötötték házasságot, a férj ezt a hűséget mindvégig megtartotta, most hát az asszonyon a sor, hogy szintén állja kötelezettségét. Ezért a bíróság az asszonyt kötelezte, hogy heti öt dollár tartásdíjat fizessen a volt férj életének főtartására. A férjnek világszerte jóleső megindultsággal fogadják a megértő los-angelosi bíróság döntését. Ugy vélik, hogy ez egyenes következménye a nőemancipációnak. Amerikában a nő ma már éppen olyan kereső fél, mint a férfi, ha tehát a házasság folyamán a munkaképtelenné vált nőt a férjnek el kell tartania, a munkaképtelenné vált férjnek is megilleti a tartásdíj a kereső feleség részéről. A los-angelosi bíróság határozata mindenestre megszokott a lovagvilágot.

Elhelyeztek három bírót az aradi törvényszékről.

(Az aradi ügyvédi és bírói kar memorandumában kéri az áthelyezések hatálytalanítását.)

Az igazságügyminiszternek ma Aradra érkezett leirata az aradi törvényszék három legkiválóbb bíróját Kovács József táblabíró, főtárgyalási elnököt, dr. Popoviciu Sever táblabíró és Sommer Nándor vizsgálóbíró elhelyezte három különböző járásbírószághoz az aradi törvényszéktől. Az áthelyezés híre Arad város minden rétegében nagy feltűnést keltett, mert a három kiváló jogászból az aradi bírói kar legkiválóbb tagjai, akik az aradi törvényszéken nagy hatáskörű pozíciókat töltöttek be és távozásuk az igazságszolgáltatás gyors és pontos ügymenetére nézve mindenképpen káros és zavaros hatással lesz. Az igazságügyminiszter Kovács József táblabíró a gioagura (algyógyi) járásbírószághoz, dr. Popoviciu Sever táblabíró az audi (nagyenyedi) törvényszékhez, Sommer Nándor vizsgálóbíró pedig az abrudbányai járásbírószághoz helyezte át.

Nem tudjuk az okát, hogy mi tette indokoltá a három kiváló bíró áthelyezését, annyit azonban bizonyos, hogy a távozó bírák helyét ilyen megfelelő, nagyképzett-ségű, és munkabíró utódokkal nehezen sikerül betölteni.

A legutóbbi oradeamarei (nagyváradi) kongresszus alkalmával, Florescu miniszter Nagyváradon járt és ez alkalommal az ottani hírlapírók a minisztert nyelvrendeletére vonatkozólag meginterpellálták, aki kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy lehetetlen nem kíván a bíráktól és erre bizonyosággal Kovács József aradi táblabíróhoz fozta fel, aki a román nyelvet megfeszített szorgalommal egy év alatt elsajátította. Az igazságügy-

Irodalom, művészet

A hermelines nő.

Bemutató a temesvári színházban.

Jean Gilbert, a „Hermelines nő” ismert szerzője Schatzner és Welisch végtelenül unalmas szövegkönyvére tulnehéz zenét írt. A zeneszerző ez alkalommal az opera felé kacsint, de éppen ezért csak félmunkát végez és csak fél-sikert ér el. Operettnek tul súlyos a muzsika, operának pedig könnyű. Egyetlen egy melódia nincs, mely megragadná a figyelmünket.

A szereplőknek meglehetősen nehéz feladatuk van. Hátadatlan szerepek, nehéz énekpartik olomsúlyként nehezedenek rájuk. Venusz be-teltségé miatt a tenorpartit, Talbits ezredest a társulat baritonistája, Bódor Jenő énekelte, a baritonra írt Belltrami grófot pedig Tibanyi, a tenorostai Javukira szól, hogy mindketten igen jól oldották meg feladataikat.

Süveges Aranka mint Marianna a második felvonásban aratott nagy sikert egy gyönyörűen énekelt dallával, Sárvay Rózsi pedig, a temesváriaknak ez a már is elké-nyeztetett kedvence mint Lavalle ballerina minden temperamentu-

miniszter kijelentette, hogy a kiváló aradi bírót méltó előléptetésben fogja részesíteni. Ezért különösen Kovács táblabíró áthelyezése keltett feltűnést.

A büntetőtanács elnöke Kovács táblabíró jelenleg a VI. fizetési osztály 1. fokozatába van előléptetve. A legmagasabb táblabírói fizetési osztályba van Kovács bíró, aki a rövid időn belül várható előléptetéssel az V. fizetési osztályba semmitőszéki bírónak lépett volna elő.

Sommer Nándor vizsgálóbíró huszonkét év óta teljesít igazságügyi szolgálatot. Négy és fél év óta tölti be az aradi törvényszéken a vizsgálóbíró nehéz pozícióját a közönség és felettesei legnagyobb meglepedésére. Dr. Popoviciu táblabíró a polgári tanácsoknak volt nélkülözhetetlen bírója, aki helyét szintén nagyon nehéz lesz betölteni. Popoviciu táblabíró áthelyezése Andra, a nagyenyedi törvényszékhez történt, ahol képességeink megfelelő hatáskört biznak rá.

Mint értesülünk, a három táblabíró áthelyezése ellen, az aradi közönség, az aradi ügyvédi kar, az ügyvédi kamara, a törvényszéki bírói kar memorandumot juttat az igazságügyminiszterhez, a melyben kéri fogja az áthelyező intézkedés hatályon kívül helyezését. Minden remény meg van arra nézve, hogy Florescu igazságügy miniszter igazságos belátással teljesíteni fogja Arad város társadalmanak kérését, a kiváló bírákat meghagyja hivatalukban és a három bíró családjának nyugalalmát ezzel visszaállítja.

mát harcba vitte, hogy mentsen, a má menthető. Deésy Jenő játszotta az ármylep szabót, Zilahy Pál nagyon jó volt mint Dostál. A nagyszertű előadást csupán egyes szereplők izléstelen notabertéi zavarták. (—el.)

* Az aradi színház műsora. Vasárnap d. u.: Az asszony verve jó, népszimfű. Este: Tangókirálynő, operett-bemutató. Hétfő: Tangókirálynő. (A.) Kedd: Tangókirálynő. (B.) Szerda: Tangókirálynő. (C.) Csütörtök: Pillangó kisasszony, opera. (A.) Hegedüs Bébi vendégfellépéssel. Péntek: Nagy művészt. (B.) Kezdeté d. u. fél 6 és este 9 órakor. Szombat: Nagy művészt. (C.) Kezdeté d. u. 6 órakor. Vasárnap: Nagy művészt. (Bérlétszűnet.) Kezdeté d. u. 6 órakor. Hétfő: Nagy művészt. (A.) Kezdeté d. u. 6 órakor.

* R. Hegedüs Béby vendégjátéka az aradi színházban. Puccini „Pillangókisasszony” című operájának vezető női szerepét fogja a héten énekelni és játszani a színházban: R. Hegedüs Béby. Még nagyon jól emlékszünk arra az őszinte és forró sikerre, amellyel a „Parasztbelsőlet” Mascagni operában való fellépése járt. Finoman kulturált drámai szopránja és megalomán természetű játéka egy csapásra hódították meg Arad kényes izlésű operaközönségét. R. Hegedüs Béby az az „amatőr” művész, akinek nevét meg kell tanulni, mert nagyon sok a jó és érté-

kes hivatásos művész, akik fölött áll nemcsak képességeiben, de tudásban is. Meg kell emlékezni R. Hegedüs Béby művészetével kapcsolatban Gellinek Lottéról, a kiváló énekpedagógusról, ak éveken keresztül fejlesztette a művész hangját és előadásai mai magas fokára. A művész újabb sikere a kitűnő énektanár dícsérete is lesz. (B. i.)

* Megjelent Balla Böske új könyve. Balla Böske „Vihar a pusztában” című könyve ma hagyta el a sajtót. A könyv, amely kétségkívül szenzációja lesz az erdélyi könyvpiacnak, igen csinos kiállításban, minden könyvkereskedésben kapható. A könyv ára 30 lei.

* Maros Vilma a budapesti Operához szerződött. Mint értesülünk, Maros Vilma operanékesnő, az aradi városi színház tagja a budapesti Operához szerződött. A művész már fel is bontotta szerződését és november elsején felutazik Budapestre.

* Temesvári színházi hírek. Vasárnap délután, vasárnap este és hétfő este a Hermelines nő kerül színpadra a városi színházban. A nagysikerű operett az összes előadásokon a briliáns szereposztásban kerül színpadra. — Kedden este a hatalmas sikert aratott Szépasszony kocsisát adják hatodszor. Sárvay Rózsi, Lengyel Irén, Süveges Aranka, Venusz Árpád, Bódor, Deésy játszik a főszerepeket. — A gyárvarosi nyári színházban játszik a magyar színtársulat 17-én szerdán, 18-án, csütörtökön és 19-én pénteken. A városi színházban a bucaresti Nemzeti Színház tagjai tartanak ezeken a napokon előadást. A gyárvarosban szerdán a nagy sikert aratott Lánvom hozománva 500 millió című vígjáték kerül színpadra. Csütörtökön csak felnőttek számára Mit jársz meztelen című bohózat és kabaré-előadás. Pénteken a nyári színházban szenzációs vígjáték-premier: ad a színtársulat. Színpadra hozza Angelo Clana 3 felvonásos vígjátékát, amelynek Fenevad vagy Zsivány a címe. A szenzációs vígjátékot Kosztolányi Dezső fordította magyarra.

* Aradi színházi hírek. A vasárnapi operett-bemutató képezi ma szóbeszéd tárgyát Aradon, ami nem is csoda, mert Lehár operett-újdonosságát, a Tangókirálynőt a legszebb hírek előzték meg. A nagynevű komponista újdonosságát elsőrangú előadásban mutatják be, abban csaknem az egész operettgyűttes játszik. A vezetőszerepek a közkezdett Balogh Böske, Fáskeri Maca, Tompa, Gyöző, Selmeczi, Ekecs kezeiben vannak s ez a művészegyüttes már egymagában is biztos záloga a forró sikernek. — Mozielőadások a színházban. Péntektől kezdődően négy estén át román színtársulat játszik az aradi színházban s erre az időre szenzációsan érdekes tervet valósít meg az aradi magyar színtársulat igazgató-sága. Délután hatórás kezdettel mozi előadással egybekapcsolt páratlanul szórakoztató nagy művésztet állított műsorába, amelyet olcsó hely-árak mellett tartanak meg. Ezeket a művészteteket vetítik Aradon először a híres Grifit filmgyár Csodatevő ember című csodásan megkonstruált amerikai filmslágerét, a melynek bemutatását Aradon kizárólag a színház kapta meg. A művésztet programját legközelebbi teljes előadásban fogjuk közölni. Délutáni helyárak a következők: páholvok árai 150, I. r. páholvölések 20, a többi helyek 15, 10, 6, 4 és 2 lei. Az esti előadás helyárai: 200, 150, 30, 20, 15, 10, 6 és 4 lei.

Nagy Géza fényképész műtermében speciál gyermek és művészi portré felvételek, valamint akvarel és fényképnagyítások. Interieur felvételek kívánságra a lakáson. Műterem: Polgári Takarékpénztár épületében, földszint. (megyeházzal szemben.)

Az albániai olasz misszió tagjainak holttestét a kiküldött nemzetközi bizottság mostanában találta meg. Erről hoz érdekes felvételeket a Vasárnapi Ujság legújabb 24-ik száma. A hazai aktualitások közül kiemelendő az aradi kath. gimnázium és az aradi CFR. sportegylet pályaválasztásáról készült felvételek, melynek érdekességét még számos érdekes külföldi eseményről készült fényképfelvétel fokozza. A regénymelléklettel bővült száma ára is változatlanul 10 lei.

Keéri-Szántó Imre zongoraművész szeszónnyító hangversenye iránt is nagy az érdeklődés a városban. Keéri-Szántó azon művészeink közül való, akiknek játékával a közönség nem tud betelni. Így Budapesten az elmúlt télen hét hangversenyt adott, köztük négy Chopin-estet, valamennyit a legfényesebb erkölcsi és anyagi sikerrel. Romániai turnéját e hónapban kezdi meg s az összes nagyobb városokban egy-egy hangversenyt fog adni. Aradi hangversenyét 21-én, vasárnap este tartja a Kulturpalotában, az aradi anya- és gyermekvédő Szövetség rendezésében és javára. A jegyek árusítását hétfőn kezdi meg Scherhiag H. kézimunkaüzlete. Aradi hangversenyének programját a napokban hozzuk.

A Pásztorúti legújabb száma. A Pásztorúti cluji (kolozsvári) irodalmi folyóirat legfrissebb száma értékben méltó az eddig megjelent számokhoz. Paál Árpád mélyenszántó és élvezetesen megírt értékezője: „Az ember és a sorsa”. Reményik Sándor kritikai méltatása egy poéta eddigi termeléséről, Kócs Károly művészeti cikke, Járósvy Dezső írása a dal-kultuszról, Murányi György francia krónikája, Gyallav Domokos novelája, Berde Mária egyfelvonásosa. Erdély poétáinak számos értékes verssel való felsorakoztatása teszik élénké a lapot. Ezekon kívül még több ismertető kritika és Petelei István regényének folytatása teszik teljessé a vaskos füzetet.

Betörő a padlásán.

(Hajza utcákon keresztül.)

(Saját tudósítónktól.) Ma délután a temesvári Fröhl-utca 36. számú házban Dittlich Teréz családtag felment a padlásra, ahol nagy rémületére egy férfialakot látott, amint egy láda mögé elakart bújni. Sikoltozni kezdett, mire a férfi rátámadt a lépcsőn. A férfi utána rohant, majd a nyitott kapun át kiszaladt az utcára. A fellármázott házbeliek és az utca közönsége utána szaladt a szökevénynek, de az revolvert fogott a közeledőkre. Több utcán át tartott a hajza, kerítéseken, kerteken keresztül, míg végleg eltűnt üldözői szeme elől a szökevény. A rendőrség kutatást tartott a padlásán, ahol egy élesre fent konyhakést, egy 136 lejt tartalmazó pénztárcát találtak, a pénztárcában az eltűnt keresztlevelével. Ennek alapján megtették az intézkedést kézrekerítésére és an-

nak kipuhatólására, hogy mit keresett az élesre fent késsel a padlásán.

HIREK.

Templomszentelés Pécskán.

(Kétnapos ünnepség.)

(Saját tudósítónktól.) Ma délután négy órakor nagyszámban megjelent hívők jelenlétében kezdődtek meg a felszentelési ünnepségek Magyarpécskán. Megérkezett Pacha Ágoston apostoli kormányzó, akit Olajos Lajos főesperes fogadott üdvözlő beszéddel. Az apostoli kormányzó fogadtatása után az új harangokat a templom elé szállították és a restaurált templomba visszahelyezték az ereklyéket. Szombatról vasárnapra virradó éjszakán a hívek a templomban virrasztanak. Az ünnepségek folytatása vasárnap reggel kezdődik és estig tart, amikor Pacha Ágoston apostoli kormányzó elutazik Pécskáról.

— **Áthelyezés.** Tigoianu Mihály törvényszéki bírót a cohalmi (kőhalmi) törvényszéktől az aradi törvényszékhez helyezte át az igazságügyminiszter, vizsgálóbírói megbízatással.

— **Elhunyt igazgató.** Budapestről táviratozzák: Halvax János nyugalmazott lippai felsőkereskedelmi iskolai igazgató 66 éves korában ma Pinkamiskén meghalt.

— **A tanítók fizetésemelése.** Mai számunkban megírtuk, hogy a kormány az 1916-iki fizetések huszszorosára emelték fel a tanítók fizetését, mint ma Bucurestiből jelentik, a romániai tanítók egyesülete az ossztanítósság nevében arra kérte a kormányt, hogy a tanítók fizetését az 1916. évi tanítói javadalmazás harminczszorosára emelje fel. Bratianu Vintila pénzügyminiszter most arról értesítette a tanítósságot, hogy a költségvetést a kért fizetésrendezés túlságosan megterhelné, úgy hogy a kívánságoknak nem tud megfelelni. Arra hívja fel a tanítósságot, várjanak türellemmel, amíg a viszonyok konszolidálódnak és az élet normális mederbe tér.

— **A novemberi lakbérék letébe helyezése.** Az aradi pénzügyigazgatóság ma hirdetőment adott ki, a melyben a közeledő novemberi házbérnegyed alkalmából figyelemzveti a lakásbérleket a bérék letébehelyezésére. A hirdetőment a következőképen hangzik: — Tájközztatásul tudatja a pénzügyigazgatóság, hogy a végrehajtási törvény II. fejezetének 22. pontja értelmében a lakók november elsején esedékes lakbért kötelesek az illetékes adóhivatalnál letébe helyezni, ha a háztulajdonos a házádó ki fizetését adóhivatali nyugtával nem igazolja. Ellenkező esetben a lakó ellen teszik folyamatba a végrehajtást.

Olvassa el figyelemmel az Aradi Közlöny mai hirdetésait!

— **Aradi útlevelek.** Az aradi államrendőrség utlevél osztályán a következők vehetik át utleveleiket: Zombory Etelka, Roth Adolf, Kriszta Jánosné, Nagy Paula, Esslinger György, Kovács Margit, Erdélyi Manó, Török Erzsébet, Lövinger Zseni, Orósz Magda, Balázs János, Bali Gergely és Szugyi József. — A következőknek érkeztek meg az amerikai utleveleik: Hozdovits Tibor, Kozák Károly, Kohn Sándor, Szikora István, Marian Gyula, Tóth Antal, Breier Katalin, Zaránd Ella, Pál Árpád, Vragovits Mladin és Dopsa Péter.

— **Tagadnak a temesvári gyilkosok.** Néhány nappal ezelőtt Mosoni Juon mosoncai legényt meggyilkolták, kifosztották és a Begába dobták. A temesvári rendőrség Butea Simont és Silbereisz Ferencet tartóztatta le a gyilkosság vádjával, és közülök Butea beismerő vallomást tett. Ma hallgatta ki a gyamu sitóttakat a vizsgálóbíró, ahol most már mindketten tagadják a büncselekmény elkövetését. Butea azt állítja, hogy a rendőri verésektől való félelmében vállalta a gyilkosságot.

— **Béreljen Kerpel könyvtárában**

— **Elfogott ékszerolvaj.** Mintegy két hónap előtt özvegy Domnák Károlyné, táblabíró özvegye feljelentést tett a temesvári rendőrségen Lénárt Imre magyaríttebel illetőségű cipész ellen csalás és sikerkasztás miatt. Az özvegy uriaszszony férje után kapott nyugdíjából nem tudott megélni és ezért egymásután adogatta el értékeit. Az eladásokat Lénárt Imre végezte, aki pontos elszámolásával megnyerte az urinő bizalmát. Utóllára egy gyémántos arany-bróst és egy ezüst nyakékot, ami szintén gyémánt volt, adott át Lénártnak, aki a huszezer lei értékű ékszerekkel eltűnt. Ma Biebel Antal detektív az utcán felismerte a Temesvárra visszatért csalót, akit letartóztatott. Kihallgatása során beismerte, hogy az ékszereket eladta és a pénzt magának tartotta meg.

— **Kollin Jenő fogászati műterme** Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 11. sz. alatt.

— **Elítélt lótolvaj cigányok.** Az aradi törvényszék büntetőtanácsa ma tárgyalta a lótolvaj cigányok büntígyét, akik hosszú időn keresztül egész Erdély területén nagyszabású lopásokat követtek el. A büntető törvényszék a vádlottakat bűnösnek mondotta ki és összbüntetésül Partine Brancu Kovácsot 8 évi, Kovács Rudolfot 2 évi, Kovács Leót 3 évi, Kovács Pált 2 és fél évi Kovács Tódort 3 évi börtönbüntetésre ítélte. Az elítéltek felebbezték.

— **Ne vásároljon férfi és női téli ruha-, kabát-, kosztüm-kelméket,** míg meg nem tekintette Vándor kirakatait Aradon.

— **Adományok.** A német gyermekek részére, akik Romániában hat heti nyaralásra engedélyt kaptak, a következők voltak szivesek adakozni: Aradi Ipar. és Népbank 500, Aradi Általános Takarékpénztár, Temesi Agrár Takarékpénztár aradi fiókja 250—250, Havas Sándor 200, Striegl család 160, Zádor Imre, Schulhof Andor, N. N., N. N., Dr. Parecz, Nasic Taningyár, Kell és Krausz 100—100, Nagy Géza 60, N. N., Zb. Erzi, Gárdos Frigyes 50—50, Hájós Árpád 40, Grallert Bertus 30, N. N., N. N., F. L. 20—20, J. 7 leit, mely nagylelkű adományokért ezuton mond hálás köszönetet a bizottság.

— **Ehénhalt egy milliárdos.** Ezt a nők nem olvashatják. A nászinduló (Molnár Ferenc), Pro nutria, Szőlő a nagyapó sirján, A ravasz bábaszszony, Sipulusz-anekdoták, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— **Szünetel a vízszolgáltatás.** Értesítjük a közönséget, hogy az alatt felsorolt helyeken és időben a vízszolgáltatás este 10 órától, reggel 6 óráig szünetel csömosás miatt. Folyó hó 15-én az egész városban, F. hó 17-én Str. Cloșca (Szt. László-u.), Str. Popa (Ferdinánd), Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér), Str. Cosbuc (Wesselényi), Str. Simion Balint (Dessewffy), Str. Vic. Babes (Kiss Ernő), Str. Greceanu (Perényi.) F. hó 19-én Városháza-utca, Bul. Dragalina (Apponyi), Bul. Carol I. (Erzsébet-körút), Str. Grigorescu (Tabajdy) Könyök-u., Str. Moise Nicoara (Petőfi), Str. Bucur (Főtűs), Str. Oh. Lazar (Simonyi), Str. Soarelui (Zoltán.) F. hó 22-én Str. Horia (Széchenyi), Sárosi-u., Str. Consistorului (Batthyány), Str. Alexandri (Salacz), Str. Marie Chendi (Kölcsey), Str. Bratianu (Weitzer), Str. Vulcan (Kazinczv), Str. Unirei (Fábián), Str. Desseanu (Révay), Str. Eminescu (Deák F.) Folyó hó 25-én Str. Seminarului (Sina), Piata Catedralei (Thökölv), Str. Romanului (Zrinvi), Str. Brancovici (Lázár V.), Str. Mediantu (Forray), Str. Baritiu (Rákóczi), Str. 29. Decembrie (Hasszinger), Str. Pescarului (Thökölv Imre), Str. Cercetasilor (Szt. Pál-u.), Str. Darányi, Folyó hó 26-án Pi. Catedralei (Thökölv-tér), Str. Gojdu (Szt. István), Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen), Str. Calvin, Str. Russu Sarianu (Aulich), Str. Turnului (Covarda), Piata Imp. Traian (Átilla), Str. Nicu Filipescu (Flórián), Str. Velicui (Lipót), Knézh Károly-u.

— **Nem volt betörő.** A Közlöny tegnapi számaiban „Meghíusult betörés” című cikkünkben Fazekas Lajos Acsev, alkalmazott neve technikai hiba folytán a betörők nevei közé került. Ezzel szemben megállapítjuk, hogy Fazekas maga is segített a rendőrségnek a betörők kézrekerítésében.

— **Fogorvosi hír.** Dr. Krepil János fogorvos rendeléseit Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 20. alatt ismét megkezdte.

— **Elegáns gyermekkoscsik nagy választékban** Hegedűsnél, Arad.

— **Brázay sósborszesz** a legjobb háziszser. Kapható mindenütt!

— **Ha ragályos betegség fenyeget,** ügyeljünk a belek szabályos működésére. Kopro! az ideális és jóízű csokoládé hashajtó erre a legalkalmasabb.

IVETTE, a divat hercegnő. „LYA MÀRA”-val a főszerepben. Bemutatója hétfőn az Apollóban.

— Csáky órák és vésnök műterem. Elsőrangú kivitelben készít órajavitást és finom ékszerésést. Új órák és ékszeretek legjobb beszerzési forrása. (A városházával szemben épületben Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. szám.)

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémeket használjanak.

— „La Renomé des Flandres” valódi pótkávé érkezett Dumitru N. Anastasiu céghez Arad. Bul. Reg. Ferdinand I. No. 25. Minden házi-asszony ma csak valódi belga pótkávé-t használ a Frank-kávé és egyéb utánzatok helyett.

— Ipari mozdonyvezetők, gépezetek, fűtők, sofförök és motoreképezések részére Eisner Izidor ny. ipari főfelügyelő, Reichemberg Dezső CFR, mérnök és Eisner Lajos sz. gépészmérnök vezetése mellett f. hó 22-én Timisoarán ipari szaktanfolyam nyílik. A hallgatók az illetékes hatóságok előtt megtartandó vizsgákra román magyar, vagy német nyelven készíttetnek elős a vizsga sikeres elvégzése esetén az illető gépek kezelésére jogosító bizonyítványt nyernek. Jelentkezés levélben vagy személyesen naponként délután 3—6-ig Eisner főfelügyelő lakásán Timisoara, Bulev. Berthelot (Kossuth-utca) 2., II., 15.

A hirdető közönség nagy tábora hirdeti az Aradi Közlöny mai számában.

A brilliáns hajék.

Hercegek pere egy ellopott ékszer miatt
Rómából jelentik: Több héttel ezelőtt Európaszerte nagy feltűnést keltett egy valkimerő rablás, melynek Giustiniani olasz herceg lett áldozata római villájában. A herceg mása és sófőrije éjszakájának idején behatoltak a hálószobába. Kloroformmal elkábították a herceget és nejét és a hercegi pár valamennyi ékszerét magukhoz kerítve, eltűntek. Az ékszerek között volt egy rubinokkal, smaragdokkal és gyémántokkal kirakott hajék is, mely valaha Horiense királynőnek, Napoleon húgának tulajdona volt. Hosszas keresés után az olasz rendőrségnek sikerült a két betörőt elfognia, akiknél hiánytalanul megtalálták majdnem az egész zsákmányt. Ennek a rablási történetnek a római Giornale d'Italia értesítése szerint furcsa utójátékát támadt. *Lipót Salvator*, volt főherceg, aki olvasta a lapokban a lopásról szóló jelentést, tudatta a római rendőrséggel, hogy igényt támaszt a hajékre, mivel ez az ő tulajdona volt, amelyet a háború vége felé ismeretlen személy ellopott tőle. Az exfőhercegek tehát közvetlen orgazdasággal vádolja az olasz herceget. Giustiniani herceg természetesen határozottan tagadja Lipót Salvator állítását. — Az olasz herceg szerint felesége még 1885-ben kapta ajándékba a hajéket Augusta Gabrieli grófnőtől, aki a Bonaparte-család leszármazottja. A hajék a tulajdonjogi kérdés tisztázásáig a római ügyészség őrizetében marad.

Milliárdos fizetésektelenségek Budapesten.

(Letartóztatták a sikkasztó tőzsdebizományosokat.)

Budapestről táviratozzák: Ernszt József bankárt az Ernszt József és társa cég beltagját ma huszonöt feljelentés alapján letartóztatták. A cég tegnap délután jelentette be fizetésektelenségét, mire tömegesen érkeztek a rendőrségre és az ügyészségre ellene a feljelentések. Ernszt József meg akart szökni, de a rendőrség a román-magyar határon letartóztatta. Az eddigi adatok alapján a letartóztatott bankár több, mint két milliárdtal károsította meg ügyfeleit: Lakásán összesen háromszázötven millió értékű valutát találtak.

Az Ernszt cég összeomlása rengeteg embert tett tönkre. Tegnap

Közgazdaság.

Valutapiac.

A svájci frank javulása folytán Zürichben az összes értékek kisebb mértékben estek. Párisban a leu 7.65.

Aradi valutaárak. (Október 13.) Francia frank 12.80, svájci frank 39.70, dollár 221, dinár 2.35, szokol 6.35, lira 9.50, angol font 960, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.0031. — Kifizetések Budapest külföldi 83, belföldi 140, Bécs 326, Prága 6.45, Zürich 38.70, Milano 9.80, London 990, Newyork 217, Páris 13.25, Belgrád 2.60.

Temesvári valutaárak. (Október 13.) Newyork 216, dollár 221, London 977, angol font 980, Páris 12.95, francia frank 13, Zürich 38.50, svájci frank 38.75, Milano 9.78, lira 9.50, Belgrád külföldi 2.50, belföldi 2.38, dinár 2.37, Prága 6.40, szokol 6.25, Budapest külföldi 93, belföldi 141, magyar korona 138, Bécs 331, osztrák korona 325.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Október 13.) Kifizetések: Páris 13.10, London 980, Newyork 210.75, Milano 9.85, Zürich 38.75, Bécs 0.003075, Prága 6.40, Budapest 0.0120.

Zürichi zárlat. (Október 13.) Amsterdam 219.25, Newyork 557, London 2529, Páris 33.85, Milano 2540, Prága 16.65, Budapest 0.030750, Belgrád 6.54, Bucuresti 2.54, Varsó 0.0006, Bécs 0.007875.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Október 13.) Napoleon 59000, Belgrád 227—241, Berlin 0.0035, Bucuresti 94—107, lei 95, —108, London 88000—92400, angol font 88500—92900, Milano 895—945, lira 900—955, Newyork 19300—20400, dollár 19400—20500, Páris 1170—1236, francia frank 1186—1251, Prága 580—624, Varsó 0.0576—620, Bécs 0.2740—29.60, Zürich 3440—3660, svájci frank 3460—3680.

— Esik a cukor ára. Aradon tegnapról mára négy leivel olcsóbban árusítják a cukor kilóját. Tegnap még 35 lei volt, ma már csak 31 lei egy kiló cukor kicsinybeni ára. Az áresés a napokban piacra kerülő olcsó áru új cukor miatti történik. A cukor árának napról-napra folytatódó további esése várható.

nap újabb szenzációja is volt Budapestenek, a Garai Testvérek bankbizományi cég is fizetésektelenn lett. A cég két tulajdonosát Roxer Ernőt és Kálmán Zoltánt őrizetbe vették, mert ötszáz millió elsikkasztásával vádolják őket. Kiderült, hogy a cégtársak nem spekulációval vesztették el a rájuk bízott pénzt, hanem elmulatták. A nyomozás könyvhamisítást is állapított meg. A két cég társat letartóztatták.

Budapestről táviratozzák: A Garai Testvérek tőzsdebizományos cég tulajdonosait, Kálmán Zoltánt és Roxer Ernőt letartóztatták. A két cégtulajdonos a cég pénztárából hiányzó egy milliárdnyi összeget elmulatták.

— Az aradi céghivatalból. Az aradi Reismann-Wiener nyomdát az Agronomul biztosítási részvénytársaság megvásárolta és ezt bejelentette az aradi törvénytörvények céghivatalában. — Az Erdőhegyi-kisjenői fogvasztási szövetkezet régebbi alapszabályait hatályon kívül helyezte és új alapszabályokat léptetett életbe. — A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank aradi fiókiának bejelentésére az aradi törvénytörvények cégjegyző hivatala ma bejegyezte Lázár Dénes és Solymos Géza cégjegyzési jogosultságát.

— Eladott aradi ingatlanok. Lányi Izsó eladta a Str. Minervoi 34. számú házat 100 ezer leiert Felnekon Péter és nejének. — Szöllösi Ödön eladott a Homokadulóban fokvó 26 sz. tanyából 24 hold 1550 négyszögölét, a 26. sz. házzal 150 ezer leiert Posta Persida, Ardelean Dimicrie és Ardelean Cergelynek és 7 hold szántót 140 ezer leiert Gaál Pálnénak. — Ilka Andrásné eladta a Str. Crivitei 72. számú házat 30 ezer leiert Vlagyovics József és nejének. — Kalkó Irén és Irma eladták a Str. Serban Vonka 7 és 9 számú ingatlan 30 ezer leiert Halmos József és nejének. — Gulesin Vikentia eladta a Str. Doamna Balasa 98. sz. házból az öt illeto részt 40 ezer leiert Gulesin György és nejének.

Harc a csatornaátuszők között.

(A franciák maguknak követelik az elsőséget.)

Párisból táviratozzák: Akárcsak annak idején az Északi Sarkért, úgy most a Lamanche-csatorna átúszásának elsőségért folyik a küzdelem a francia önértet sehogysem tudja elviselni, hogy eddig még nem akadt egyetlenegy francia úszó sem, aki se gédészközők nélkül áttudott volna jutni a csatornán. A csatorna átúszás története eddig öt embert jegyzett fel, akik átjutottak a szeszélyes áram lásu vizen. Ezek közül elsőnek a híres angol Webb kapitány 1875-ben 21 óra 45 perc alatt úszott át, utána 36 esztendeig a kísérletezők egész serege próbálkozott meg a nagy

problémával, közöttük néhánynak, mint Holbeinnek, Wolfienek és Kellermann kisasszonynak a neve szinte világhírűvé vált, de az átúszás csak 1911-ben sikerült az angol Burgesznek, aki tíz perccel kevesebb idő alatt tartott elődiénél. Ezután újra tizenkétéves szünet következett, míg az idén egymásután hárman is keresztüljutottak a csatornán. Augusztusban az amerikai Sullivan 26 óra és 56 perc alatt, alig pár napra rá az olasz Tiracosci 16 óra 33 perc rekord idő alatt, majl három hét múlva az amerikai magyar Tóth Károly 16 óra és 54 perc alatt jutott át.

A franciák most, miután 1875. óta nem sikerült a francia csatorna átúszását kimutatni, kisütötték, hogy ezelőtt száz esztendővel, a Napoleoni háborúk befejezése után az angol fogságba került francia katonák közül egy Salveti nevű közlegény megszökött az angol partról és átúszott a csatornán a francia földre. A franciák szerint tehát ez a Salveti volna az első, aki állítólag 24 óra alatt úszott volna át a csatornán 16 óven esztendővel megelőzően Webb kapitány teljesítményét. A hír nagyon valószínűtlenül hangzik, de nincs módjában senkinek sem ellenőrizni száz évvel ezelőtt történt eseményt. Hiszen az is lehetséges, hogy az a bizonyos francia menekülő katona csónakon, vagy tutajon jutott át francia partra.

Mozi.

Aradi mozi hírek. Conrad Veidt játsza a főszerepet az Uránia szenzációsan nagy sikert aratott filmjátékában, a Számüzött sátánban, amely szombati bemutató-előadásán a közönség általános tetszésével találkozott. A filmdráma szenvedő hőse a sátán, a bukott angyal, aki csak akkor kerülhet vissza a mennybe, ha egy földi ember a rossz cselekedetét jóval viszonzza. És elkezdődik a bolyongás évezredekken át, Egyiptomban a faraók idején, Velemben Borgia Lukrécia uralkakor, Mexikóban Miksa császár tragédiájakor jár, de hasztalan, nincs számára megváltás az idők végezetéig. I poétikus történet megrázó dráma ereje nagy érdeklődésre tarthat számot, e film hétfőtől látható az Urániában. — Még egyetlen napon, vasárnap látható az Apollóban Sámson és Delila, a modern filmtechnika monumentálisan hatalmas kiölgozásában művészi szenzáció keltő filmalkotás, amely eddigi előadásain a közönség páratlan érdeklődése közepette eddig alig látott nagy sikerrel találkozott. A Sámson és Delila már ötleténél mesészövésénél fogva is a legnagyobb fokú tetszést érdemli ki. A jól ismert bibliai história, Sámson és Delila évezredes legendája modern műhőbe helyeződik át, modern köntösbe öltözködik s a ma gyermekeivel, a modern művészek alakításában megjárásdó, a régi monda, még pedig egy nagy szerűen érdekes és változatosan izgalmas drámai történet keretében. A mese meg a beállítás, párosulva a művészi játékkal, maradandó sikert biztosítanak a Sámson és Delilának.

„A számüzött sátán”. Conrad Veidt-tal a főszerepben. Ma vasárnap és hétfőn az Urániában

LEGUJABB.

Angliának érdeke Európa talpraállítása.

Londonból jelentik: Mac Neill külügyi államtitkár a Magyar Távirati Iroda londoni tudósítójának kijelentette, hogy Angliának nagy érdeke Európa általános talpraállítása és ezért törekszik arra, hogy Magyarországnak a nemzetközi kölcsönre vonatkozó kérését, végképp figyelembe. Szilárd meggyőződése, hogy kedvező megoldás

esetén lényeges haladás fog bekövetkezni. Tudja, hogy Bethlen fontos és sikeres tárgyalásokat folytatott különböző tényezőkkel, és reméli, hogy a jóvátételi bizottság rövidesen meghozza azt a határozatát, amellyel felfüggeszti a zálogjogokat, s lehetővé teszi, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottsága Magyarország pénzügyi megmentésére tervezetet dolgozzon ki.

A kisantant egy képviselője belép a nagyköveti tanácsba.

Bucurestiből jelentik: Illetékes helyről közlik, hogy a nagyantant meggyőzését létesített a kisantant államaival, amely szerint jövőben a kisantant egy tagot küld a nagy-

követi tanácsba. Ebben az évben Csehszlovákia követe vesz részt a nagyköveti tanács ülésén, a jövő évben Románia, azután pedig Jugoszlávia.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

22. Evansgambit.

Játszották Lugojon, 1922. augusztusban.

Világos: Dr. Janny. Sötét: Bader.

1. e2-e4 1. e7-e5
 2. Hg1-f3 2. Hb8-c6
 3. Ff1-c4 3. Ff8-e5
 4. b2-b4 Evans W. D. angol tengerészkapitány találta ki 1829-ben.

5. c2-c3 4. Fe5xb4
 5. Fb4-c5 Ezen kívül még a5-re szoktak visszavonulni. Fe7 vagy f8-nem előnyös, hiszen Fd6, a Kisevitzki lépése, bármilyen bizarrnak lássék is, biztos védelmet nyújt.

6. 0-0 6. d7-d6
 7. d2-d4 7. Fe5-b6

Ez az ugynevezett Lasker változat; a szöveglépés ugyan csaknem oly régi, mint a megnyitás maga, de az alábbi elemzés tényleg a volt világbajnoktól ered. Lényege: a gyalog visszaadása és vezércsere útján előnyösebb végjátékokra szert tenni. Pl 8. dxe, dxe 9. VxV+, H+V 10. Hxe5 Hf6 11. Fg5, He6 és sötét állása kedvezőbb.

Éppen ezért Tschigorin, elkerülendő a fontosabb változatot, több alkalommal 8. a2-a4-gyel kísérletezett, mely lépés azonban éppen nem biztató!

8. d4xe5 8. d6xe5

9. Vd1-e2 A rovatvezető folytatása, melyet az Augsburger Schachblatt és a Deutsche Schachzeitung 1910. és 1911. években ismertettek. Bledon Wolff ellen (1838.) és Morphy Bryan ellen (1859.) itt Vb3-mal folytatták, mire ellenfeleik a helyes Ve7 helyett Vf6-tal védekeztek és rohamosan veszítettek.

9. Fe8-g4 Itt Gajdos Ve7, 10. Fa3, Vf6-tal folytatta, ami erősebbnek is látszik. 10. Hb1-d2 10. Hg8-f6 Jobb volt cserélni f3-on, azután Hg8-e7-tel előkészíteni a sáncolást. 11. Fc1-a3 11. He6-e2?

Döntő hiba; a következő áldozatra sötét csupa kényszerlépést tenni kénytelen.

12. Fe4xf7 + 12. Ke8xf7
 13. Hf3xe5 + 13. Kf7-f8
 14. He5xg4 14. Hf6xg4
 15. Ve2xg4 15. Vd8xd2
 16. Vg4-f5 + 16. Kf8-e8
 17. Fa8xe7! Eltávolítja az egyetlen védő figurát.
 17. Ke8xe1
 18. Ba1-d1 18. Vd2xa2
 Vxc3-ra két lépéses matt
 19. Bd1-d7 + 19. Ke7-e8
 20. Bd7xg7 20. Va2-a4

Megint két lépéses matt fenyegetett.

21. Vf5-h5 + 21. Ke8-d8
 22. Bf1-d1 + 22. Kd8-c8
 23. Vh5-g4 + 23. Kc8-b8
 24. Bg7-g7 +
 Sötét feladja.

Szélhámos ékszeroltvajok

(Ploestii kalandorok eredménytelen kísérletezéssel Aradon.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség ma délelőtt két szélhámos ékszeroltvajt leplezett le Aradon. Az egyiket sikerült letartóztatni, a másik megszökött. Ma délelőtt tíz órakor két elegánsan öltözött ember jeggyűrűt vásárolt Geller I. ékszerüzletében. Azután Igaz Sándor ékszerészhez mentek be, ahol szintén jeggyűrűt kértek, majd a briliánsgyűrűket nézegették, de nem vásároltak semmit. A két elegáns ur alig hagyta el az üzletet, észrevették, hogy egy értékes briliáns gyűrű hiányzik. Azonnal értesítették a rendőrséget és már a délelőtt folyamán letartóztatták az egyik szélhámóst Grogescu Istvánt, aki Ploestiből jött társával Aradra. Az ellopott gyűrűt megtalálták. A rendőrség megindította a nyomozást a másik szélhámos kézrekerítésére, egyben táviratilag kérdést intézett a ploesti államrendőrséghez a letartóztatott személyre vonatkozólag, mert az a gyanú, hogy régen körözött szélhámóst sikerült elfogni.

Szerkesztői üzenet.

All-round. Említett sporttáviratunkból szedési hiba miatt egy sor és benne az atléta neve is kimaradt, ebből származott az értelmetlen közlemény.

Centrat:

Dr. ROMUL MAGER

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

Az Aradi Közlöny f. hó 12-iki számban s Ioan Brata volt variási, jelenleg aradi lakos által aláírt „nyilatkozatára” kiilestem, hogy én a Vadászkürt szálló-és-kávéház szerződések által nekem biztosított társtulajdonosi jogaimról soha le nem mondtam, azokat gyakorolom s amennyiben azok gyakorlásában társ tulajdonosom által gátolva vagyok, a bírósághoz fordultam jogaim teljes érvényesítése végett.

Az említett nyilatkozatban foglalt sértő kijelentéseimért Ioan Brata ellen ügyvédem által a bünvádi feljelentést megtettem.

Arad, 1923. október 13.

5938

Tisztelettel:
 B. Moșorca.

Üzletünket október havában Arad, Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 9. u. Neuman palotába helyezük át.

Berger és Eichner
 14036 textiláru nagykereskedők.

Üzletemet október havában Arad, Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 9. u. Neuman-palotába helyezem át.

Maximilian Schauer
 norinbergi és rövidáru nagykereskedő. 14036

Pirkó Pál a maga, valamint gyermeke Ferenc nemkülömben számos rokon, ismerős és jóbarátok nevében mélyen megtört szívvel tudatja a felejthetetlen jó hitves, édesanya, leány, testvér, sógornó és rokon

Pirkó Pálné

szül. Kovacs Rozália borbély mester neje

Folyó évi október hó 12-én, életének 24-ik s házasságuk 3-ik évében, hosszúságos szenvedés után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai folyó hó 14-én d. u. 1/25 órakor fogtak a megyei közokmányok református egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Drága emléket mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1923. október 12-én.

„Kegyelet”-Bogcha Gyula: temetkezési és hullaszállítási vállalat Arad, Str. Bratianu 7. (Weitzer J.-utca.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves jó kártársaink ismerősöknek, akik felejthetetlen megboldogult drága jó gyermekünk és testvérünk ravatalára koszorút és csokrot helyeztek, végtiszlességén fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk hálás köszönetet:

gyászoló Helm Ferenc és gyermekei.

5917

Sámson és Delila

Ma vasárnap utoljára az Apollóban.

Csobod János

vizsgáló fogtechnikus

őzv. Morgenstern Gyuláné fogszatimütermét Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-utca) 15., a főpostával szemben átvette. 4076

Tiszta gyapju női téllkabátszővet	Lei 285.-
Ja Velou	Lei 475.-
Férfi gyapju öltöny szövet	Lei 295.-
Spricelt angol szövet	Lei 398.-
Double kelme	Lei 485.-
Francia rubebársony	Lei 390.-
Selyem kalapbársony	Lei 285.-
Selyem düttin	Lei 235.-

Tisztviselők és alkalmazottak 10% kedvezményben részesülnek!

„RENAISSANCE”
 divatárnyazda
 Str. Bratianu 2. (Minorita-palota). Weitzer-u.

Gyönyörű mintás kabátbelés	Lei 75-95.-
Francia flanel	Lei 45-75.-
Crep marocain	Lei 250.-
100 cm. széles ruhaselymek	Lei 298.-
Jutta szőnyeg	Lei 105.-
Angol férfi és női szövetek, vásznak, chiffonok, harisnyák, stb. legolcsóbb bevásárlási forrása. Ugyanott KARPELESZ ZSIGMOND angol uriszabóság	

BERSONI
 GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP a legjobb anyagból MINOSEGI MARKA
 Banat Hirdetési Iroda Timişoara (Temesvár)

„MARIOARA” női kalap szalonba Arad, Str. Moise Nicoare Ujabb Párisi és Bécsi modellek érkeztek.
(Petőfi-utca) 2 szám. Alakítások modellek után.

Oszi-téli raglánok

bőrkabát különlegességek
divatos öltönyök

angol és német
gyártmányú szövetek

14035 tulhalmozott raktár
csökkentése végett a

legolcsóbban
IOSIF MUZSAY

férfi, fiu és gyermekruha telepén,
**ARAD, Városi
színházzal szemben.**

Az idele
NAPRAFORGÓLAJ SAJTOLAST
megkezdettük.
Kívánatra előnyös mintázott
áránálattal szolgálunk.
ARADI OLAJIPAR R. T.
ARAD. 14181
Telefon: 135. Telegram: Olajipar.

Biztos tőkebefektetés.

A város központján 8 lakásos
emeletes modern ház, egy 5
szobás elfoglalható lakással. A
piactér közelében 14 lakásos
bérház 1000 Hl. bort elhelyez-
hető pincével 700 Leiert eladók.
HAASZ IRDA ARAD Str. Roma-
nului 5. (Zrinyi-u.) 13542

Mindaddig bosszankodni fog
mindenki, amíg nagymosásnál nem a
közkedveltségű

„Vazul kékítő”
használja. E kékítő kiválósága az, hogy
a ruhat nem festi és egyenlően oldódik.
kapható minden fűszer-üzletben
Sily utánzatoktól óvakodjunk. Viszontel-
adók árkedvezményt kapnak az országos
hírű **„VAZUL-kékítő”** gyártójánál

Toma Vazulnál
Arad, Str. Grigorie Alexandrescu 34.
(Bercsényi-utca)
Gömbölyű kékítő-üvegek darabonként egy
leiert megvételnek. 13344

Segéd
a vaskereskedésben jártas, nyelv
ismerettel, esetleg teljes ellátásban
felvétetik. 85

özv. Ottó Thumné,
vaskereskedésében Detta.

Eladó:
Str. Oituz 93. (volt Illés-utca 39/b)
számu gyönyörű szép magánház 3
szobás, fürdőszobás lakással, 1.
oszt. anyagból épült, beton alappal,
pincével, hozzátartozó szép gyü-
mölcsös kerület, mellékületekkel.
Feltételek megtudhatók kizárólagos meg-
bizottnál: Haasz Albert Irodájában, Arad,
Str. Românului 5. (Zrinyi-utca). 13542

Kifutó fiu
14 fizetéssel felvétetik. Cim
a kiadóhivatalban.

Arad, Str. Metianu
(Forrai-utca) sarkán épülő
modern
üzlethelyiségekre
és emeleti
irodahelyiségekre

tőke erős bérlők jelentsék
igényeiket. Cim Aradi Közlöny
kiadóházban. 5932

Egy darab szép fejlett 1 1/2 éves
LINCOLSHIRI TENYÉSZKAN
beltenyészlet elkerülése
(-) miatt eladó: (-)
Dr. Pető Ignác
Gazdaságában, Biléd.
Ugyanott keresetlik megvételre
egy hasonló fajtaú kan. 5889

Eladó egy
6 lóerős álló kazán rászertelt
gőzgéppel

üzemben megtekinthető az 14036
Aradi Olajipar R.-T.-nél
Calea Aurei Vlaicu (Neuman S.-u.) 133-151.

SAVOY-nál ARAD, Bulev.
Carol I. (Erzsé-
bet-körút) 32. Három elegáns, modern
bérház négy, hat, illetve nyolc szobás
átvehető lakással Erzsébet-körúton eladó.
Magánházak, modern, négy, hat,
nyolc szobás lakással megvételre ajánl-
tának. — Hasonló ingatlanok eladására
előjegyzéseket és megbízásokat díjtalanul
és köszönettel vesszük.
Világos ebédő-smyrna és perzsa-sző-
nyegek, eredeti fesimőnyek és egyébek
kaphatók és állandó tárlatunkon bármi-
kor megtekinthetők. 13797

Németnyelvű
irodistanót,
ki a könyvelésben
jártas azonnali
belépésre keresünk.
Cim: **KELET** hírlapiroda,
ARAD.

Adómentes új ház
átadó úri lakással, kerttel
s egy mellette fekvő ház 5
szobás modern lakással, kerttel eladók.
Érdeklődhetni **Dr. Szalay,**
ügyvédnél. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 12/18

„UNIO”
temesvári szállítási
vállalat részére autó-
árakat gyűjt és szétoszt.
„IDET”
ARAD,
Telefon: 306.
Str. Bratianu (Weitzer János-u.)

KALODONT

Rheumát, köszvényt
biztos sikerrel gyógyít:
a SIMAY-féle vizgyógyintézet
szénsavas- és kénes fürdője.
NYITVA: férfiaknak reggel 7-től d. n. 12-ig
nőknek délután 2-től 6 óráig. 3388

 MANOMETER
és mindenféle mérőműszerekkel készíti, javításokat vállal:
Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.
javítás végett beküldött műszereket
rövid idő alatt vissza küldöm. **Telefon 315.**

Aradon, a Culturpalota
nagytermében nagy
Fakirista-
estély okt. ma 14-én este
9 órakor. tartja az ismert
hindu fakir
Dr. KING,
a román koronarend és a sza-
miszló-rend lovagja, aki a kirá-
lyi udvar és a trónörökös család
előtt Singában többször fel-
lépett. **Dr. KINGET**
MILY a híres médium, aki
rendkívüli clairvoyance
tehetséggel bír, fogja az előadáson se-
riteni. — Kérjük a közönséget, hogy
köllő időben váltsa meg jegyét, hogy
a pénztárnál a tolokodás elkerülhető
legyen. 5867
Penzár d. e. 10-11-ig, d. n. 3-8-ig nyitva

Holland Királyi Lloyd
Főképviselet Ro-
mánia részére: **CUNARD LINE S. A. R.**
Legkényelmesebb
utazás és kitűnő
élelmzés minden
osztályon. Rend-
szeres forgalom
és összeköttetés
Romániával.
Közvetlen forgalom
Amsterdamban át
Braziliába, Arzon-
tiniába, Uruguay
és az összes Dél-
amerikai ál-
lamokba.
Földművesek kik Braziliába kivándorolnak,
pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanigy más utasok
az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes
prospektust kívánatra készséggel küldünk. 6881
A Holland Királyi Lloyd fiókja:
CUNARD LINE S. A. R. Timişoara, III. Bulv. Carol
(Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

Villanyberendezést elvállalunk egy helyben mint vidéken **Návrády** Arad, Str. Metianu (Forray-ú.) Nagy raktár csillárookban és szerelési anyagokban. Vucán: Str. Gara (Vasut-utca)

Női szörme, sport kabát, boá, maiom p. s m és mindenféle szörme érkezett. **Z. Joanovits Teréz szücs** Arad, Str. Mocioni 14. (Orczy-u. 6.) Mindenféle szörme munkát olcsón elvállal.

Dr. PASCUTIU
(ezelőtt Dr. Bácskay) féle
Himlő oltóanyag
legfrissebb állapotban
állandóan kapható:
— detail és engros —
Hajós Arpád gyógyszer-tá-
rján, ARADON.
a megyeházzal szemben.

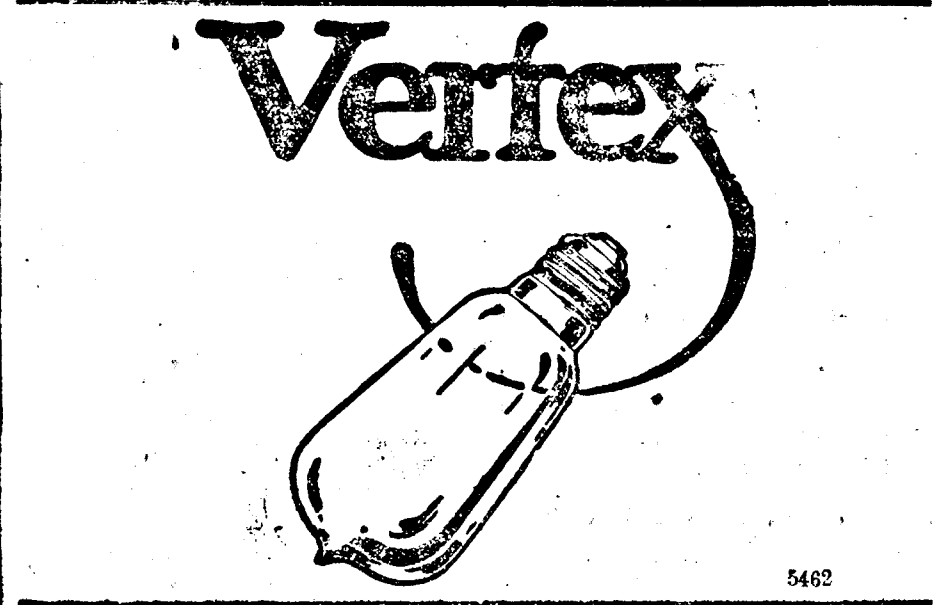
FIGYELEM!
Aradiak találkozó helye
BERLINBEN
FRIEDMANN FERENC
legjobb magyar étkezdéje
Führterstrasse 11.
Elsőrendű konyha!
Mérsékelt árak!

ÓCSÓ férfi-, női és gyer-
mek-cipők első-
rendű kivitelben
tartós jó anyagból
Czernóczki Testvérek
cipőüzletében kaphatók, Arad, Str. Mara-
sesti 7. (Kossuth-u.) 3.
Saját készítés!

Villany égő
huszonégy leiert kapható
KOCH DANIELNÉL, Arad, Str. Eminescu 2.
Ugyanott nagy választék villanyos Ter-
moforok, tea-főzők és vasalókban. 5835

Aradon ha sok a
Miteszer,
Kaiser-Borax
Ez ellen biztos szer.
VI-18675

Arany-, ezüst be-
váltása, legmaga-
sabb áron **Reiner Józsefnél** ARAD, a Lutheránus Precíz óra-
templom mellett. ékezerja-
műhely.

ANGOL SZÖVETEK
kiváló minőségek és könnyebb
minőségek rendkívül leszállított
árban. — Az őszi és téli idényre
egy nagy szállítmány érkezett meg
LONDONBÓL
COVERCOAT, DOUBLE, FACE, KABÁTOK
és másféle ruhaszövetek: fekete, tengerkék és fantai-
sie színben, legfinomabb minőségben új mintákkal és a
legmodernebb kivitelben.
Különösen felhívjuk a kiválóbb árakedvelők figyelmét keres-
kedelmileg bejegyzett, szabadalmazott

„FINTEX“
égyjegyűnkre, mely a szövet szélére (bordure) van rávarrva,
mely ez ideig felülmúlhatatlan eleganciájú, tartósságú és finom-
ságú s a melynek egyetlen és egyedüli tulajdonosai vagyunk
az egész világon 5865
PENDLE & RIVETT
LTD. LONDON.
Fiókok: Páris, Milano, Madrid, Cairo, Maroco,
Capstadt, Melburn, Peking, Rio de Janeiro.
Romániában egyetlen képviselő
HENRY ROBERT KENT
Nagy-Britannia alattvalója.
Központ: **București, Str. Academiei 45. sz.**
Fiók: **GALATI Str. Domneasca 13. sz.**

Az orvos tudomány legújabb
ANTISIPHILITICUMA
a Tosse-gyár Bismogenolja Bis-
moluol Richter, Neosalvarsan, Sil-
bersalvarsan, Neisilbersalvarsan,
Trepol, Mercure colloidal Elec-
trique Clin, Cyanmercurio salyci-
late, Cyarsal, Intrazol, Huile grise
Vigier, Hydrarg cianat, Solarson.
Dr. Földes & Hehs, Arad.

Ujdonság! **Ujdonság!**
A kellemes viseletű
„**FEMINA**“ gyógyhaskötő,
mely elhárít zérveket, gyógyít vése és
hólyag bajt, operáció után nélkülöz-
hetetlen, orvosilag ajánlva, törvénytleg
jódo. Egyedüli készítője: **Hor-
váthné.** Kizárólag készítek és át-
alakítok modern cipőfűzőket. **Plaza Ca-
tedralei (Thakóly-ter) 6. szám. 4925**

En Csillag Anna
185 cm. hosszú
óriási Loreley ha-
jamat az általam
feltalált kenőcs és
szappan 14 havi
használata után
kaptam. Ez az egy-
edüli szer hajhullás
ellen és annak nő-
vését előmozdítja,
a fejbőrt erősíti.
Férfiaknál előmoz-
dítja a teljes, erő-
teljes szakállnöve-
sét és rövid használat után egy a haj, min-
a szakáll természetes fényű és sűrűségű
lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő-
előtti korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs
Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—
Kapható minden gyógyszerárban és
drogeriában vagy az ország előzetes bo-
köldése mellett a romániai fővárosokból:
Gracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 13775

Régi fogakat és
törött arany
fogakat
a legmagasabb
árban
veszek
Fromet Gancz
D'Moudjalled
vizsgárott fogász
ARAD, 14115
Bul. Reg. Ferd. 17.,
József főherceg-u 17.

Mercur hirdetési iroda. Oradea-Mare 1072.
Nagyothallók figyelmében!
A legújabb rendszerű berlini
villamos szobafonok (Akustik-készü-
lők) és elemek nagyothallók részére
kaphatók: **Németi Mór**
Oradea-Mare (Návrád) Teleky-u. 15. sz.
alatti lakásban, ahol azok bárki által
kipróbálhatók. Ha még oly magas-
foku a nagyothallás, a leghalkabb
beszédet is jól lehet hallani. Prospek-
tust ingyen küld. 5248

Butorok
a legjobb kivitelben állandóan
raktáron és mérsékelt árak
mellett kaphatók: 18779
VICTORIA-butorgyár,
ARAD, Strada Ioan Calvin 42.
Lerakat: Neuman palota,
(Strada Horia.)

Hálószoza és Salonsillárok érkeztek. EISER & Co. ARAD, Strada Brătianu
Villanyfőzők és vasalók nagyválasztékban. **Minorita-palota.**

Tudja már mit jelent az „**EGOL**“?, az „**EGOL**“ 40% ármegetakarítást jelent!

Angol szövetek gyári lerakata: télikabát raglán Székelyné!, Arad, Piața A. Iancu **Női divatárúknban győ-**
ruhaszövetek (Szabadság-ter) 20. **nyörű őszi ujdonságok**

Apró hirdetések

Lakás.

EGYSZOBÁS lakás butorral, vagy anélkül eladó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5895

SZOBA konyhával kiadó. — Kályha, olajfestmények eladók Arad. Str. Episcopul Radu 17. 5916

MODERN, négy szobás lakásomat elcsereleiném 3, vagy 2 szobás lakással a belvárosban. Cim Eoca Arad, Strada Eni-nescu 40a) 13964

KÜLÖN BEJÁRATU butorozott szobát keresek. Címeket „Magas bér” jelírére Wallinger hirdetőjébe Arad kórek. 13344

Ingatlan.

MAGANHÁZ BELVÁROSBAN elfoglalható 5 szobás fűrdőszobás lakással 350.000 Leuért sürgősen eladó. Megbizott Argus-iroda, Arad, Str. Eminescu (Deák F. u.) 1. 13422

CALEA RÁDNEI magytelek házhelyekre fel lett parcellázva, telkenként olcsón eladó. Ugyanott fátelapnek, gyárnak alkalmas 830 négyzetöles utcai telek építletekkel. — Főtéren kétemeletes sarokház üzlettel, 2—3—8 szobás magánházak belvárosban, építésre alkalmas telkek eladók. Díjtalan felvilágosítással szolgál Gábor építész gázgyárral szemben, vagy délutánonként 5—7-ig Cornul Váratórolul (Vadászkürt-kávéházban.) 5843

SANTANAN volt posta-épület (Piac-téren) 5 szobás sarokház eladó. Érdeklődni ugyanott. 14035

ARAD, Str. Teiul Doamnei 21. (Tél-utca 4c) számú ház eladó. 5898

STR. SÁVA RAICU (György-utca) 121. számú kétszobás magánház eladó. 5902

MOSOTZY-TELEP országút mentén egy ház elfoglalható nagy lakással 55 ezer leiert eladó. Érdeklődni Str. Petre Rareș (Baross Gábor-utca) 5. 5894

HÁZ üzlet- és korcsmahelyiséggel (berendezéssel) 4 lakószoba, nyári és téli konyhával, étéskamra, magazin, istálló, nagy száraz pince, házi kerttel. (szőlő, gyümölcs, konyhakerttel) eladó Wolc tanítónál Paulison. 5873

TELEK 1090 □-öi eladó Calea Aurel Vlaicu. Bővebbet Kovács Soma Társánál Arad. 5907

ELADÓ háztelek Arad. Str. Muchu Sevola 22. (Hájó-utca) gázgyárral szemben Ugyanott 2 darab használt ajtó is eladó. 5904

ARAD, STRADA FABRICEI (Gyár-utca) 19-21. számú ház 1500 □-öi kerttel eladó. 5903

KERESEK megvételre modern bérházakat, magánházakat, kisebb-nagyobb birtokokat. Komoly vevőim vannak. Haasz iroda Arad, Strada Románului 5. (Zrinyi-utca.) 13543

ARADUL-NOU (Ujaradon) Fő-uton ötszobás elfoglalható magánház hatalmas telekkel, istállóval 450.000 leiert eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13938

KIADÓ egy kertés magánház kettő szobás lakással. Boross-ügynökségnél Arad. Str. Consistorului No. 9—31. 5930

ALKALMI VÉTEL Strada Consistorului (Batthyány-utcában) nagyjövőjű kisebb bérház 250 ezer leiert eladó. Haasz-iroda Arad, Strada Románului 5. (Zrinyi-utca.) 13543

STR. CONSISTORULUI (Batthyány-utca) közelében emeletes ház 6 szobás, fűrdőszobás, elfoglalható lakással. — Str. Dimitrie Greceanu (Perényi-utca) közelében földszintes, kertés ház 4 szobás, fűrdőszobás, elfoglalható lakással 360 ezer leiert eladók. Haasz-iroda Arad Strada Románului 5. (Zrinyi-utca.) 13542

Üzletek.

HÁROM szobából álló modern irodahelyiség a város központjában november hó 1-én kiadó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 800

ELELMISZERÜZLET forgalmas helyen belvárosban eladó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5868

SZATÓCS ÜZLET berendezéssel, egy-szobás lakással belvárosban, forgalmas helyen eladó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5899

Különféle.

FÖTÉRI üzletemhez TÁRSUL keresek PERFEKT fedőruhákat, vagy felsőruhát varrónőt. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5926

SZÁZÉZER lei kölcsönt megfelelő biztosíték mellett folyósítok. Cim Savoy-nál Arad, Bulev. Carol I (Erzsébet-körút) 32. 13797

TÁRSAT keresek meglévő üzlethez, elsőrendű szakma a város legforgalmasabb helyén. Leveleket „500.000” jelírére a Kelet hírlapirodába Arad. 14037

NYOLCVANEZER lei, havi kamatozásra kiadó. Ajánlatok kamat és biztosítók megjelölésével „80.000” jelírére Aradi Közlöny kiadóhivatalába adandók. 5922

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarz mű-szerész Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

ÁSSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabászati tanfolyam Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) udvari feljárt, II. em. 5873

TÖBB helyiség kiadó műhely, vagy rak-tárnak Arad, Strada Tace Ionescu (Sárossy-utca) 1. 5886

PINCEHELYISÉG utcai fronton, főpostával szemben kiadó. Értekezni Arad, Str. Consistorului 29. (Batthyány-utca 37.) háztulajdonosnál. 5900

Urinőknek

hímzés munkával állandó szép meliekjövödelmet nyujt

Gratia fehérnemű-gyár

Arad, Strada Moise Nicoara (Petöfi-u. 8.)

Munkát kiadunk vidékre is Szép munkát követelünk.

Malomvevők figyelmebe!

Gőzmalom jó buzatermő vidéken, köz-ségben egyedül álló, nagy forgalommal, hozzátartozó lakással, kerttel, kedvező fizetési feltételekkel 650 ezer leiert. — Műmalom 60 HP diesel motorral, nagy forgalommal, kereskedelmi és vámörökre bevezetve. — Műmalom 50 HP diesel motorral, konkurencia nélküli, nagy örlési körzetel. — Hengermalom 35 lörös szívógáz motorral, jó buzatermő vidéken, mind hozzátartozó lakásokkal, sok mellék-épületekkel eladók. Megbizott.

Haasz Albert ingatlanforgalmi irodája. Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.)

Erdélyi és Bácskai Iparáruraktár

Reich B. Károly Fia és Tsa, Arad

Bulevardul Regina Maria No. 6.

Interurb. telefon 649. :: Sürgőncim: Reich Kötélgyár.

Gyárt:

Gazdasági kötélárut, zsinórokat, zsinogeket, hevedereket (gurtnikat), halász-hálókat, tennis közép-hálókat, lóhálókat, géphajtó-köteleket, tutaj-köteleket.

Gyári raktáron állandóan van:

Redőny-zsávoly (roletta gradli), ponyva, vitorlavászon, sima és csikos. Impregnált vízhatlan ponyvák és szövetek. Matrac-vásznak, gabonaszákok, szalmaszákok és jutevásznak. 5895

Tűzfecskendők, tömlők és egyéb kender-, len- és jute-készítmények. :: Lószőrfonóda.

No. 156—1923. Com. econ. PUBLICATIUNE DE LICITATIE

Comisiune economică a orasului cu drept de municipiu Arad, tine licitatie la 31. Decembrie a. c. oare 4 d. m. in localul D-lui Consilier economic (Primaria etaj usa 104.) relativ la vinderea unui teritor de 4120 stangmi patraii aflator intre fabrica Astra si Calea Victoriei.

Pretul exclamării este de 618.000 lei.

Vadiul de 10% după pretul exclamării este a se depune numărar, ori libelul eliberat de vre'una din institutiunile financiare, sau hărtii de valoare garantate de stat.

La licitatie se poate concura cu oferte in scris.

Ofertele in scris inchisă in plic si sigilate se vor prezenta la inceperea licitatiei si numai atunci se vor lua in considerare dacă oferentul alătură si chitanța de justificare despre de poziția vadiului si dacă declară că cunoaște si acceptă condițiunile de licitatie.

Condițiunile de licitatie si caietul de sarcine se pot vedea la D-l consilier economic inaintea licitatiei, intre oarele oficioase.

Licitatie se va tine in conformitate cu §. 72—83. din Legea asupra contabilității publice.

Arad din sedinta comisiei economice a orasului cu drept de municipiu tinută la 8 Octomvrie 1923

Comisiunea economică.

No. 156—1923. Com. econ. ARVERESI HIRDETMEY.

Arad thif. város gazdasági széke a Calea Victoriei és Astra gyár között fekvő 4120 négyszögöl kiterjedésű terület eladására vonatkozólag folyó évi december hó 31-én délután 4 órakor a gazdasági tanácsnok helyiségében (Városháza I. em. ajtó 104.) árverést tart.

Kikiáltási ár 618.000 lei.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirban.

Az árverésen írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlat leragasztott borítékban nyújtandó be és csak akkor vétetnek figyelembe, ha ahhoz a bánatpénzt igazoló letéti nyugta is mellékelve van és ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek az árverés megkezdése előtt a gazdasági tanácsnoknál (Városháza I. em. ajtó 104.) megtekinthetők.

Az árverés a számviteli utasítás 72—83. §-ai értelmében fog megtartani.

Arad, thif. város gazdasági székének 1923. október hó 8-án tartott üléséből. 5883

Gazdasági szék.

Ön köhög? Siessen a Csokoládé Királyhoz

Arad, Str. Mețianu (Forray-u.) 2. és vásároljon valódi hársfa-mézcukorkát, arany-eibis malátakivonatot, szalmiák gyógycukorkát. Köhögését rögtön megszünteti!

A legolcsóbb bevásárlási forrás Nagy Adolfnál.

Arad, Bulev. Regale Ferdi-

Zománcozott edények, mindennemű konyhapozkók, vízvezetők és bádogos munkák vállalata.

